პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით

კომუნისტი

წელიწადი მეორე

ს. კ. პ.
ცენტრ. და თბილისის კომიტეტის და სრულ. საძალო. მ., ბ., წ.-ალმ. და მატროსთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის ორგანო.

redaqciis misamarTi:
თბილისი, კოუზნეცტეინის ჩ. № 4. რედაქცია ღია ყოველ დღე გარდა კვირა უქმეებისა დილ. 10 ს.—2 ს.

ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14—76 მდივნის № 19 სარკ. №

ფასი 10 ბეჭდ. ფრ.
კრედიტიცია 12,000 ეგზ.

№ 95 ორშაბათი, 1 მაისი 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი ორშაბათი, 1 მაისი 1922 წ. № 95

გაუმარჯოს პირველ მაისს

გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარიატის გაერთიანებულ ფრონტს კაპიტალის წინააღმდეგ!
გაუმარჯოს კომუნისტურ ინტერნაციონალს და საბჭოთა რესპუბლიკებს!
გაუმარჯოს მსოფლიო რევოლიუციას!

მუშათა კლასის საერთაშორისო დღესასწაული

უკვე 33 წელიწადი სრულდება, რაც მუშათა კლასი სხვადასხვა კაპიტალისტურ ქვეყნებში და სხვადასხვა პირობებში დღესასწაულობს **პირველ მაისს**.

დაახლოვებით 75 წელიწადია, რაც მსოფლიოში გაისმის მუშათა კლასის დიადი მოწოდება **„პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდითო!“**

და ამავე დროს წელს მეხუთეჯერაა, რომ მუშათა კლასი ერთ ერთ ქვეყანაში—რუსეთის სოციალისტურ ფედერატიულ საბჭოთა რესპუბლიკაში—ჯერ არ ყოფილ პირობებში დღესასწაულობს პირველ მაისს.

თუ გადავავლებთ თვალს მუშათა კლასის მდგომარეობას დაახლოვებით არა თუ ამ ერთი საუკუნის, არამედ უფრო ნაკლები დროისა—ნახევარი საუკუნ ს, განმავლობაში, თუ ჩვენ რამდენიმეთ წარმოვიდგენთ, რაგვარი იყო მისი მდგომარეობა ნახევარი საუკუნის წინეთ და რას წარმოადგენს მუშათა კლასი დღეს, შეუძლებელია, რომ გაოცებული არ დავრჩეთ იმ ცვლილებით, რომელიც ამ ხნის განმავლობაში მოხდა.

მიუხედავად გამოუთქმელი ტანჯვისა და აუარაცხელ დამარცხებათა ბურჟუაზიასთან ბრძოლაში, მუშათა კლასი ყველა ქვეყნებში მაინც იზრდება, ლონიერდება, ქმნის და აძლიერებს თავის ორგანიზაციებს, იძენს გამოცდილებას, იკრეფს ახალ ძალებს; მიუხედავად აუარაცხელ შეცდომებისა, იგი მაინც შეუჩერებლათ წინ მიიწევს. დაჩაგრულ-დამონებული, და დაქსაქსულ დანაწილებული, როგორიც იგი იყო ამ ნახევარი საუკუნის წინათ, მუშათა კლასსი დღეს უკვე, თუმც კიდევ დაჩაგრული, თუმც კიდევ დაქსაქსული, წარმოადგენს უძლიერეს ფაქტორს, უდიდეს ძალას ყველა კაპიტალისტურად განვითარებულ ქვეყნებში, რომელსაც იძულებულნი არიან ანგარიში გაუწიონ ძლიერებმა ამა ქვეყნისა, რომლის წინაშე იძულებულნი არიან ქედი მოიხარონ მისმა მყვლეფელებმა და მჩაგვრელებმა. მუშათა კლასსმა ჯერ კიდევ ვერ გაინთავისუფლა თავისი თავი კაპიტალის მონობისაგან, მაგრამ მან უკვე მიიტანა უკანასკნელ საზღვარს ამ განთავისუფლებისას.

უკვე მეხუთე წელიწადია, რაც მუშათა კლასს მაგ ათ უჭირავს თავის დაკოტრებულ ხელებში მთელი სახელმწიფო ძალაუფლება ვეებერთელა ქვეყანაში, რომელიც შეადგენს მთელი მსოფლიოს ერთ მეექვსეთ ნაწილს. ამნაირათ, დაახლოვებით 75 წლის შემდეგ მაინც განხორციელდა **კარლ მარქსის** და **ფრ. ენგელსის „კომუნისტური მანიფესტის“** ერთი უდიდესი დებულებათაგანი, რომ **მუშათა კლასსი** თავისი განთავისუფლებისათვის ბრძოლის პროცესში, ამარცხებს რა ბურჟუაზიას, თითონ იღებს ხელში ძალაუფლებას და თვითონ ხდება **გაბატონებულ კლასათ**. მიუხედავად გამოუთქმელ დაბრკოლებათა და სიძნელეთა მუშათა კლასსის ბატონობა საბჭოთა რუსეთში, მისი დიქტატურა, სულ უფრო და უფრო მტკიცდება და მაგრდება. ახლა დღის წესრიგში დგება არა თეორ ულათ, არამედ პრაქტიკულათ მუშათა კლასის დიქტატურა ევროპის და ამერიკის დაწინაურებულ ქვეყნებში. ამას მოწმობენ აუარებელი ფაქტები დაუბოლოვებელი კრიზისები, უმუშევრობა, რომელიც შეუჩერებლათ იზრდება ყველა დაწინაურებული ქვეყნებში, კაპიტალის თავდასხმა მუშათა კლასზე ერთი მხრით, და მუშათა კლასის ბრძოლის რევოლიუციონურ მეთოდებზე გადასვლა მეორე მხრით და სხვ. და სხვ.

წლევანდელი პირველი მაისობა ხდება მეტათ განსაკუთრებული პირობებში. არასოდეს ბურჟუაზიის საქმეები არ ყოფილა ისე აწეწილ-დაწეწილ და არეულ-დარეული, როგორც ეს დღესაა; და იმავე დროს არასოდეს საერთაშორისო მუშათა კლასის სულიერი განწყობილება არ ყოფილა ბურჟუაზიის ბატონობის წინააღმდეგ ისე ძლიერი, ერთსულოვანი და მტკიცე, როგორც ის დღეს არის. ყველა სხვა ფაქტებს შორის, რომლებიც დღეს ჩვენ გვაქვს საერთაშორისო ფარგლებში, ორი უდიდესი მნიშვნელობის ფაქტები გამოიყოფებიან ჩვენ წინაშე. ესენია 1) **სამი ინტერნაციონალის თავდაპირველი ანუ მოსკოვზე დებელი თათბირი ბერლინში და 2) გენუს კონფერენცია**. ეს ორი ფაქტი, მიუხედავათ იმისა, თუ ახლო მომავალში რანაირი იქნება იმათი შედეგები, მოწმობენ მუშათა კლასის გამარჯვების როგორც შიგნით, ისე გარეთ, როგორც ერთი გაერთიანებული ფრონტის გამაგრებით, ისე მისი საერთაშორისო ღირებულების აწევით მსოფლიო ბურჟუაზიის თვალში. **ბერლინის თათბირი გამარჯვებაა კომუნისტური ინტერნაციონალის** მეორე ყვითელ და ორნახევარ ინტერნაციონალებზე, რაც მოასწავებს მუშათა კლასის გაერთიანებას პროლეტარული რევოლიუციონერ დროშის ქვეშ; ეს მოასწავებს მეორე და ორნახევარ ინტერნაციონალების ბელადების ე. ი. მუშათა კლასის მოღალატეების და გამცემლების—შეიდემანების, ვანდერველდეების, მაკდონალდების, კაუცკეების, ოორდანიების და ძმათა მათთა სრულ დამარცხებას. მუშათა კლასის გაერთიანება შეიძლება მხოლოდ მარქსისტული სოციალიზმის ანუ კომუნისტური ინტერნაციონალის დროშის ქვეშ, და ამ გაერთიანებას მკვიდრი საფუძველი ჩაუყარა ბერლინის თათბირმა, რომელიც ამას წინათ მოხდა.

მეორე მხრით მუშათა კლასსის მნიშვნელობის საოცარ ზრდას, მის უძლიერეს ფაქტორათ გახდენას მოწმობს **გენუის კონფერენცია**. გენუაში საბჭოთა ფედერაციის მიწვევა, ესაა არა მარტო რუსეთის მუშების და გლეხების გამარჯვება, ესაა იმავე დროს მთელი საერთაშორისო მუშათა კლასსის გამარჯვება, ვინაიდან თუ რომ ბურჟუაზია მაგრათ გრძნობდეს თავის თავს თავის საკუთარ სამფლობელოში ბურჟუაზიულ სახელმწიფოებში—იგი მუშათა კლასსის წარმომადგენელებს არ მოიწვევდა თანასწორ უფლებებით გენუაში და არ წავიდოდა დათმობებზე მასთან. მაგრამ საერთაშორისო ბურჟუაზიის საუკეთესო წარმომადგენელები კარგათ გრძნობენ, რომ იმათი ბატონობა შერყეულია, იმათი არსებობის დღეები დათვლილია და ცდილობენ მხოლოდ თავისი მომაკვდავი მდგომარეობის გახანგრძლივებას რამოდენიმე ხნით. მაგრამ ამაოთ: ბურჟუაზია განწირულია უკვე დიდი ხნიდან, მას შემდეგ რაც მუშათა კლასსი გამოვიდა მის წინააღმდეგ.

ამ ოცდა ათი წლის წინეთ, როცა საერთაშორისო სოციალისტურ კონგრესზე პირველათ აწესებდენ პირველ მაისის დღესასწაულს, მუშათა კლასსის ლოზუნგები იყო რვა საათის სამუშაო დღე და დღიური ხელფასის მომატება ბურჟუაზიულ წესწყობილების ფარგლებში.

დღეს კი პირველი მაისის ლოზუნგისა **მთელი მუშათა კლასსის დარაზმვა კაპიტალის წინააღმდეგ ბურჟუაზიული წესწყობილების დასამხობათ**. რუსეთის მუშათა კლასსის გამარჯვებას აუცილებლათ უნდა მოყვეს ყველა ქვეყნების მუშების და გლეხების გამარჯვება. ამას გრძნობენ როგორც მისი მტრები, ისე მისი მოყვრები და მეგობრები.

1922 წლის პირველი მაისის მუშათა კლასსის საერთაშორისო დემონსტრაცია—დღესასწაული მეტათ განსაკუთრებულ პირობებში ჩატარდება; ის ითამაშებს განსაკუთრებული როლს. ის ჩატარდება არა მარტო რუსეთის რევოლიუციის დაცვის ლოზუნგის ქვეშ, ის ჩატარდება მუშათა კლასსის ფრონტის გაერთიანების ლოზუნგით, მუშათა კლასსის თავდაცვიდან კაპიტალის წინააღმდეგ შეტევაზე გადასვლით.

გაუმარჯოს მუშათა კლასსის გაერთიანებულ ფრონტს კაპიტალის წინააღმდეგ!

გაუმარჯოს პროლეტარიატის სრულ გამარჯვებას!

გაუმარჯოს საბჭოთა ხელისუფლებას!

გაუმარჯოს სოციალიზმს!

ფ. მახარაძე.

საერთაშორისო მუშათა დღე

უკვე 33 წელიწადი სრულდება, რაც რომ საერთაშორისო მუშათა კლასი დღესასწაულობს ყოველ წლიურათ თავის ჭეშმარიტ დღეს—პირველ მაისს.

1889 წ., როდესაც შესდგა მეორე ინტერნაციონალის პირველი კონგრესი, რომელიც არკვევდა, თუ როგორი ხელმძღვანელობა უნდა გაეწია მას საერთაშორისო მუშათა მოძრაობის ათვის, პირველი საფუძველი ჩაეყარა მუშათა კლასის დღესასწაულის დღეს რომელიც სულიერათ აერთიანებდა ყველა ქვეყნების მუშათა კლასს.

ყოველ პირველ მაისს, ყოველი მუშა, რა ეროვნებისა თუ სარწმუნოების არ უნდაყოფილიყო ის გრძნობდა ნათლათ, რომ ის არის ერთი წევრთაგანი იმ დიდი რევოლიუციონური ჯგუფისა, რომელსაც ეწოდება მსოფლიო პროლეტარიატი. ამ დღეს ყოველი მუშის გულის ცემა მხოლოდ ერთი მისწრაფებით, ერთი სურვილით რაც შეიძლება მეტი გამოეგლიჯა კაპიტალისტისათვის თავისი ჯოჯოხეთური პირობებისა და მდგომარეობის გასაუმჯობესებლათ, რაც შეიძლება მეტ დათმობაზე წაეყვანა და ამგვარათ თავისი მოთხოვნების მინიმუმი მაინც მოეპოვებია.

ამიტომაც იყო, რომ წინეთ მუშათა კლასის საპირველმაისო მოთხოვნილება უმეტესობა რვა საათის სამუშაო დღის გარშემო ტრიალებდა, ამ მიზნისთვის ის აწყობდა გაფიცვებს, დემონსტრაციებს საპრეტესტო მიტინგებს და სხვა.

ერთი სიტყვით ამ დღეს ყველა ქვეყნების მუშათა კლასი იარაღს ისხამდა და საბრძოლველათ გადიოდა კაპიტალისტების წინააღმდეგ, რისთვისაც მუშათა კლასის ცოტა სისხლი არ იღვრებოდა.

ამ გვარათ არსებითად და ფაქტიურათ პირველი მაისი მუშების **დღესასწაულის** დღე კი არ ყოფილა, არამედ დღე **ბრძოლისა** კლასიური ომისა მყვლეფელებისა და ჩაგვრელების წინააღმდეგ, ამ დღეს მუშები სახლში კი არ ისხდენ და ისვენებდენ, როგორც უქმე დღეს, დაქანცული შრომისა და წვალებისაგან, არამედ ქუჩებში გამოდიოდენ და ყველა იარაღებით, რაც კი მათ განკარგულებაში იყო, ბრძოლას უმართავდენ თავიანთ მოთხოვნილებებისათვის გაბატონებულ კლასების წარმომადგენლებს. და ასე იყო არა მარტო ერთ ან ორ რომელიმე ქვეყანაში, არამედ ყოველგან, ყველა ქვეყნებში, სადაც კი არსებობდა ცოტათ თუ ბევრათ მუშათა კლასი. ამ მხრივ ეს დღე, პირველი მაისი, გამოხატულება იყო მუშათა კლასის რევოლიუციონურ ბრძოლისა ერთიანი საერთაშორისო ფრონტით.

და ტყვილა კი არ უფრთხოდენ ყველა ქვეყნის გაბატონებული კლასები ამას, ტყვილა კი არ ღებულობდენ წინასწარ გამაფრთხილებელ ზომებს ამის საწინააღმდეგოთ: როგორც კი ახლოვდებოდა პირველი მაისი კაპიტალისტების მთავრობის აგენტები უკვე იწყებენ ნადირობას მუშათა კლასზე: ხურავდენ მათ ორგანოებს, ატუსაღებდენ მათ საუკეთესო წარმომადგენლებს და გამოცდილ მებრძოლებს. ასეთი ზომებით სწადდათ მათ თავიდან აეცილებიათ ის საფრთხე, რომელიც უდგებოდა წინ მათ არსებობას ყოველ პირველ მაისს.

ასეთი ხასიათის იყო ამ დღის „დღესასწაულობა“ წინეთ, როდესაც მუშათა კლასს ჯერ კიდევ რვა საათის სამუშაო დროც კი არ ქონდა მოპოვებული.

სულ სხვა სახე და მნიშვნელობა ეძლევა ამ **ბრძოლას** დღეს ამ ჟამათ, დღევანდელ ხანაში.

დღეს მუშათა კლასს მოპოვებული უკვე აქვს არა თუ რვა საათის სამუშაო დღე, არამედ ზოგიერთ ქვეყნებში (რუსეთსა და სხვა საბჭოთა რესპუბლიკებში) მთელი სახელმწიფო ხელისუფლებაც კი და ის ქვეყნის სრული გაბატონ-პატრონი არის. ამიტომ პირველი მაისის დღესასწაული სრულებით სხვა ხასიათისა და შინაარის ხდება ამ პროლეტარულ სახელმწიფოებში. აქ, ის გაბატონებული მყვლეფელი კლასები, რომლების წინააღმდეგაც იარაღს ღესავდა და საბრძოლველათ ემზადებოდა მუშათა კლასი. საპირველმაისოთ, უკვე დამბრძოლი და სასიკვდილოთ დანარცხებული მიწაზე. აქ მას აღარ სჭირია უკვე სხვა და სხვა მოთხოვნილებების წაყენება ამ გაბატონებულ კლასების მიმართ.

მაგრამ სამაგიეროთ სამემკვიდროთ დაურჩა მას ბევრი ბურჟუაზიული ნაშთებისა და ზღუდეების მოსპობა. სიღატაკე, უვიცობა, დაცემული საწარმოო ძალები, არეულ დარეული სახალხო მეურნეობა, რომლებიც შედეგი გახდა ჯერ მსოფლიო იმპერიალისტური ომისა და შემდეგ გააფთრებული სამოქალაქო ომებისა, რომლებიც გაუჩღეს რევოლიუციონურ პროლეტარიატს ტახტ-დან გადმოგდებულმა მყვლეფელთა კლასებმა, რუსეთის მემამულეებმა და კაპიტალისტებმა საზღვარგარეთელ ბურჟუაზიის ერთგული შემწეობითა და დახმარებით.

ამიტომ მუშათა კლასი, მართლია აყენებს მოთხოვნილებებს, მაგრამ აყენებს არა კაპიტალისტების და მემამულეების წინაშე, არამედ თავის თავისა და სხვა ქვეყნების მოძმეთა წინაშე. მისი მოთხოვნილებაა: თავდადებული ენერგიული შრომით დაცემული მეურნეობისა და საწარმოო ძალების აღდგენა, სიმშილობასთან, რომელიც დაატყდა წელს თავს პროლეტარულ რესპუბლიკებს, სასტიკი ბრძოლა, მუშებისა და გლეხების კავშირის, მათი თანამშრომლობის, რომელიც უტყუარი თავდებია მშრომელთა ხელისუფლების შენარჩუნებისა, კიდევ უფრო მეტი განმტკიცება, წერა-კითხვის უცოდინარობის რაც შეიძლება ჩქარი ლიკვიდაცია, რაც შეიძლება მეტი ზრდენა საბჭოთა რესპუბლიკების ერთგულ დარაჯისა და დამცველისათვის, სახელოვანი წითელი მუშურ გლეხური არმიისათვის და სხვ.

მეორე მხრივ ის მიმართავს დასავლეთ ევროპის მუშათა მასებს, რომლებსაც ჯერ კიდევ არ გადაუგდიათ კისრიდან კაპიტალიზმის მძიმე უღელი, აღმოეჩინონ მათ ყოვლგვარი დახმარება რომთან ბრძოლაში, რომლებიც ვერ ინელებენ პროლეტარიატის რესპუბლიკების არსებობას და ყოველ ღონეს ხმარობენ, როგორც ფარულს ისე აშკარას, მათი მოსპობისათვის. დასავლეთის მუშებმა თავის საქმეთ უნდა გამოაცხადონ და დაიცვან ეს რესპუბლიკები და მით დაანახონ მთელ კაპიტალისტურ მსოფლიოს, რომ აღმოსავლეთის მუშათა მასებს საქმე ეს მათი საკუთარი საქმეა და არავის ნებას არ მისცემენ შეავიწროვონ და ათასგვარი ზღუდეები დაუდგენ მათ აყვავებას შეშმარიტად საკაკობრიო უდ დეს საქმისათვის. „შორს ბინძური ხელები მსოფლიო ბრძანებლებისა, პატარა თუ დიდი ხარისხის ბანდიტებისა, აღმოსავლეთის წითელ პროლეტარულ საბჭოთა რესპუბლიკების ფედერაციისაგან!“—შესძახებს საერთაშორისო მუშათა კლასი პირველ მაისს ამ აღვირ ახსნილ გაუმაძღარ ვაჟბატონებს.

ამგვარათ პირველი მაისის დღე დასავლეთ ევროპაში იქნება ჭეშმარიტად საერთაშორისო მუშათა კლასის ერთიანი ფრონტის დღეთ მსოფლიო კაპიტალის წინააღმდეგ, რომელმაც თავი აიშვა და ვერაგულათ და მუხანათურათ გადავიდა საერთო შეტევაზე მსოფლიო რევოლიუციონურ მუშათა კლასის წინააღმდეგ.

გაუმარჯოს ამ ჭეშმარიტად საერთაშორისო მუშათა კლასის ერთიანი ფრონტის დღეს—პირველ მაისს!

ხ. ანდრიაძე.

სოლიდარობის სიმბოლო

პირველი მაისი მსოფლიო პროლეტარიატის სოლიდარობის დემონსტრაციის დღეა. ზეიმი და ბრძოლა, ბრძოლა და ზეიმი, აი რა აწერია დღეს მოზეიმე პროლეტარიატის წითელ დროშაზე დღეს თვითეული მუშა მსოფლიოს ყოველ კუნჭულში, სადაც არ უნდა იყოს იგი, მიჯაჭვული შრომის ჯოჯოხეთური ბორკილებით ქალაქათ და სოფლად, ხმელეთზე და წყალზე, ჰაერში და ქვეყანელში, ფაბრიკა-ქარხანა სახელოსნოებში და უზარმაზარ პლანტაციებზე, რომელ რასას, ეროვნებას, ტომს და სარწმუნოებას არ უნდა ეკუთვნოდეს ის, ისტორიულ განვითარების რომელ საფეხურზედაც არ უნდა იდგეს იგი—თასის უფლად და ლაღად გრძნობს თავს, ტოვებს ჩვეულებრივ სამუშაოს, გამოდის ქუჩაში და აღფრთოვანებული შეგნების და გატაცებით ეშვება თავის კლასიურ მომძმეებთან ერთად შეურიგებელი ბრძოლის ველზე. პირველ მაისს თვითეული დაქირავებული მუშა უალრესად გამსჭვალულია საერთაშორისო პროლეტარულ სოლიდარობით გრძნობით. დღეს თვითეული პროლეტარი ყველა სხვა დროზე უფრო ნათლად ხედავს და გრძნობ, რომ ის არა მხოლოდ თავის ქვეყნის მუშათა კლასის, არამედ მსოფლიო პროლეტარიატის ოჯახის წევრიც არის. დღეს საერთაშორისო პროლეტარიატი თავის დღესასწაულით ქვეყანას დანახავებს, თუ რამდენად განვითარებულია იგი კლასიური და ინტერნაციონალური შეგნებით, თუ რამდენად გაეცნობიერა იგი კაპიტალიზმ-იმპერიალიზმის სიძულვილით თუ რამდენად დარაზმულია იგი და მომზადებული გადამწყვეტი იერიშისათვის, თუ რამდენად გრძნობს იგი აუცილებლობას ასეთი იერიშისათვის დარაზმვისას იარაღით ხელში, თუ რამდენათაა განვითარებული მასში პროლეტარული დისციპლინის გრძნობა, თუ რამდენად გრძნობს იგი ერთიანი მსოფლიო პროლეტარული ფრონტის საჭიროება-აუცილებლობას. შეურიგებელი კლასთა ბრძოლის ნიადაგზე, თუ რამდენად გმობს და სამარცხვინო ბოძზე აკრავს შინაურ და საერთაშორისო მენშევიზმის და ესერიზმის, ორ და ორ-ნახევარი ინტერნაციონალის მოღალატე ჯალათ ბელადებს.

მრავალნაირია პირობები, რომლებშიაც საერთაშორისო პროლეტარიატს უხდება პირველ მაისის დღესასწაულის ჩატარება. კაპიტალიზმის და იმპერიალიზმის სამეფოებში პროლეტარიატი დღეს ახდენს დემონსტრაციას არსებულ რეჟიმის და გათავზედებულ კაპიტალის, აყენებს მოთხოვნილებებს თავის კლასიურ მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, ისვრის ლოზუნგებს იმპერიალისტური ომის წინააღმდეგ და ზავის სასარგებლოდ, გაჰკივის მსოფლიო კომუნისტურ რევოლიუციაზე და მის აუცილებლობაზე და მისთვის გაასკეცებული ენერგიით მომზადებაზე ეს ერთი მხრით. მეორე მხრით, ამავე ქვეყნების პროლეტარიატი საქვეყნოთ გაბედულად და გატაცებით გამოხატავს თავის განუსაზღვრელ სიმპატია-სოლიდარობას საბჭოთა ფედერაციისადმი და მოითხოვს თავიანთი მთავრობებისაგან. „შორს ბინძური ხელები მუშების და გლეხების რესპუბლიკებისაგან“. მთელი ქვეყნის ბურჟუაზია დღეს შიშით კანკალებს და სასტიკი რეპრესიებით, ცეცხლითა და მახვილით ცდილობს ჩააფროს ეს გრანდიოზული დემონსტრაცია და შორს გადისროლოს რევოლიუციის წითელი აჩრდილი და ახლო მომავლის დიადი პერსპექტივები. პროლეტარიატასა ძვირად დაუჯდება დღევანდელი დღესასწაული მსოფლიო პროლეტარიატს ბურჟუაზიულ-იმპერიალისტურ ქვეყნებში, ბევრი გახდება მსხვერპლი, მაგრამ ყველაფერი ის, რაც დღეს გაკეთდება მსოლიო კომუნისტური რევოლიუციის დასაახლოვებლათ, ბევრათ დაფარავს გაღებულ მსხვერპლს.

სულ სხვა გვარია პროლეტარული დღესასწაულის მსვლელობა, ფორმა, ხასიათი და შედეგები საბჭოთა ფედერაციაში. აქ პროლეტარიატი თვით არის ბატონ პატრონი სახელმწიფოსი და მისი დღესასწაულის დედა აზრია ერთად ერთი—კლასიური სოლიდარობის გამოხატვა მთელი ქვეყნის პროლეტარიატთან. აქ პროლეტარიატი ახდენს მანიფესტაციას შინაურ და გარეშე (უფრო გარეშე, ვიდრე შინაურ) მტრების წინააღმდეგ და არსებულ მუშურ-გლეხურ რეჟიმის სასარგებლოთ. აქ პროლეტარიატი სულით და გულით, შეგნებით, აღფრთოვანებით მბარს უჭერს თავის მთავრობას. ამავე დროს იგი უწვდის თავის მარჯვენას მსოფლიო პროლეტარიატს და ეუბნება: რუსული ოქტომბერი დავიწყეთ და გავიმარჯვეთ, მსოფლიო ოქტომბერი კი თქვენ უნდა წამოიწყოთ და მის გამარჯვებით დამთავრებაში, კიდევ ჩვენ ვიქნებით პირველ რიგებში.

დღეს საბჭოთა რესპუბლიკების პროლეტარიატი თავის დღესასწაულით აშკარათ, პირდაპირ და გაბედულათ ეტყვის მსოფლიო ბურჟუაზიას: „მოუთმენლათ ველით იმ წამს, როცა იფეთქებს რევოლიუცია თქვენს სამფლობელოშიაც რომ მონაწილეობა მიიღო თქვენს გასრესაში ისე, როგორც ეს ჩვენში მოვახდინეთ“. მსოფლიო პროლეტარიატის ძალა გიგანტიურად იზრდება და მაშასადამე იზრდება შესაძლებლობაც კომუნისტური რევოლიუციისა. მსოფლიო ბურჟუაზიის რიგები დღითი დღე იშლება, მის ინტერნაციონალურ კლასიურ სოლიდარობას, საათობით ეფუშება ისედაც ბუნებრივათ შერყეული საფუძველი და მაშასადამე—მისი დაღუპვის წამიც ახლოვდება. დღევანდელი მსოფლიო პროლეტარული დღესასწაული და გრანდიოზული დემონსტრაციები ამის საუკეთესო მაჩვენებელი და წინამორბედი იქნება.

თ. კ.

1-ლი მაისის ზოგიერთი ლოზუნგები

იმ ქვეყნებში, სადაც მუშათა კლასმა პოლიტიკური ძალა უფლება მოიპოვა, პირველ მაისს სხვა მნიშვნელობა ეძლევა, ვინემ ჰქონდა ძველ რეჟიმის დროს და დღესაც აქვს იმ ქვეყნებში, სადაც ჯერ ისევ გრძელდება კაპიტალის ბატონობა. საბჭოთა რესპუბლიკების გამარჯვებული პროლეტარიატი ამ დღეს არამც თუ ტრადიციულად ცხად ყოფს თავის სოლიდარობას მთელი მსოფლიოს მუშათა კლასთან და გამოსთქვამს ურყევ გადაწყვეტილებას დაეხმაროს ამ უკანასკნელს კაპიტალიზმის დამხობის საქმეში, არამედ, ამასთან ერთად იგი ქუჩებში გამოეფინება ისეთი ლოზუნგებით, რომელთა განხორციელება საჭიროა მისი შინაური ბატონობის განსამტკიცებლად და უზრუნველსაყოფად.

ცხადია, რომ საბჭოთა ქვეყნის მუშათა კლასი საბოლოოდ უზრუნველყოფილად იგრძნობს თავს მხოლოდ მაშინ, როცა პროლეტარული რევოლიუციის წითელი დროშა აფრიალდება წითელი დედამიწის ზურგზე. მანამდე კი ჩვენ ყოველ წამს უნდა ვიყოთ მზად სოციალისტური საშობლოს დასაცავად და სადარაჯოზე გვიდგეს რკინის დისციპლინით და მაღალი შეგნებით აღჭურვილი მძლავრი წითელი არმია, რომლის სალ გულმკერდზე ულმობელად დაიმსხვრევა ბურჟუაზიულ საზღვარ-გარეთიდან მომდინარე კონტრრევოლიუციის მარით თავდასხმის ყოველგვარი ცდა და რომელიც შეაძლებლობას მოგვცემს მშვიდობიანი შემოქმედებითი შრომისათვის. ამიტომ მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის გაძლიერება, მისდამი განწყვეტელი ზრუნვა და დაუღალავი ყურადღება ჩვენ მიგვაჩნია უაღრეს მნიშვნელობის მოთხოვნილებად, რომელსაც ვაყენებთ შრომისა და შრომელთა ხელისუფლებისათვის ბრძოლის დღესასწაულის დღეს, პირველ მაისს.

ამ თავდაცვის მიზნითვე ერთი საბჭოთა რესპუბლიკა, რა თქმა უნდა, მეტიროდ ეკერება დანარჩენ საბჭოთა რესპუბლიკებს, რომელთა კავშირი—საბჭოთა ფედერაცია ბასრი იარაღია იმპერიალისტების თავდასხმის წინააღმდეგ. საბჭოთა რესპუბლიკების უფრო შემჭიდროებას მოითხოვს მუშათა კლასის გარდაუვალი ინტერესები, და ამიტომ აყენებს პროლეტარიატი ამ ლოზუნგს 1-ლ მაისსაც.

წითელ არმიის სამძლავრე და საბჭოთა ფედერაციის ერთიანი ფრონტის შექმნა საშუალებას მოგვცემს გულდამშვიდებით შეუდგეთ შინაურ სოციალისტურ აღმშენებლობას. მაგრამ ეს უკანასკნელი ნაყოფიერი იქნება და სასურველ შედეგებს გამოიღებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა მუშათა კლასი აღიჭურვება საჭირო ცოდნით, როცა ის კულტურულად ამაღლდება. კომუნიზმის გზაზე ერთი ჩვენი მთავარი მტერთაგანია წარსული შავი დროიდან ნაანდერძევი ჩვენი უვიცობა, სიბნელე, რომელიც უნდა დავსძლიოთ, რაც არ უნდა დაგვიჯდეს. და სრულებით შემთხვევითი არ არის ის გარემოება, რომ პირველ მაისს, როცა მუშათა კლასი ყოველდღიურ ჭირვარამს ივიწყებს და მთლად სულდგმულობს თავისი საბოლოო გამარჯვების, შრომის სუფევის დამყარების იმედით,—ამ გამარჯვების ერთ მთავარ პირობას, ცოდნას აქცევს ჯეროვან ყურადღებას და მოგვიწოდებს სწავლებისაკენ, კულტურულ განვითარებისაკენ.

მაგრამ პროლეტარიატი, თუნდაც საჭირო ცოდნით შეიარაღებული, გარეშე საფრთხისაგან უზრუნველყოფილი, გამარჯვების ნებისყოფის მატარებელი, მარტო ვერ შესძლებს ქვეყნის აღორძინებას, ნივთიერი კეთილდღეობის შექმნას. ის შედარებით მცირე რიცხოვანია ჩვენში და სუსტი. ამიტომაცაა, მან ქვეყიის სამეურნეო ცხოვრების აღორძინების მიზნით მჭიდრო კავშირი დაამყარა მშრომელ გლეხობასთან და მასთან ხელი-ხელ ჩაკიდებულიეწევა ჭაპანწყვეტას. ამ კავშირის უფრო განმტკიცება, მშრომელ გლეხობის აკტიური და შეგნებული ჩაბმა მუშათა სახელმწიფოს საერთო აღშენებლობაში შეადგენს პროლეტარიატის მთავარ ამოცანას და პირველ მაისის დღესაც ასეთი დირექტივით გამოდის იგი ქუჩებში.

მძლავრი წითელი არმია, მჭიდრო კავშირი ერთ ბედში მყოფ საბჭოთა რესპუბლიკების, ასეთივე კავშირი მშრომელ გლეხკაცობასთან, კულტურული ამაღლება, განხორციელება ამ ლოზუნგებისა, რომლებსაც სხვა ლოზუნგებთან ერთად, აყენებს მუშათა კლასი დღევანდელ 1-ლ მაისობას, ფრიად გაგვაღონიერებს, ისეთ ძალად გადაგვიქცევს, რომლის დამარცხებას ვერავინ მოახერხებს.

გ. ტ.

პირველი მაისობა პირველათ

(ეპოგონება)

ეს იყო ბათუმში 1901 წელს.

პირველი მაისის წინა ღამის ცხრა თუ ათი საათი იქნებოდა.

ნორიაში ერთი სამიკიტნო დუქანის უკანა ოთახში ყოველივე წინასწარ სიფრთხილის დაცვით თავი მოვიყარეთ რვამ, თუ ათმა სხვა და სხვა ქარხნებში და სტამბებში მომუშავე მუშებმა.

შეუკვეთეთ ვახშამი და მის მოტანამდის ერთმანეთში ხმა დაბლა ბაასი გავაბით.

ერთმა ჩვენგანმა ამოაძვრინა ჩექმების ყელიდან სამაისო არალეგალური გაზეთის ნომერი.

ყველამ მისკენ მივიჩოჩეთ და დაუწყეთ გაფაციცებით თვალიერება გაზეთს.

საერთო ჩუმი სიცილი გამოიწვია გაზეთის ბოლოში წარწერამ: „ნება დართულია ცენზურისაგან“ და „სტამბა ეძებე“. რა თქმა უნდა, ერთიც და მეორეც მოგონილი იყო.

მოსავსავურის შემოსვლაზე გაზეთი სტოლ ქვეშ მიიმალა და მის მაგიერ

დემონსტრაციულათ „შავი ზღვის მოამბე“ ადგილობრივი შავრაზმული გაზეთის ფურცელი აშრიალდა მაგდაზე.

როდესაც მოსამსახურემ სუფრა გაშალა და მოიტანა, რაც მოსატანი იყო, ოთახი დასტოვა და ჩვენ შეუდექით თ ნ ვახშმობას, თან სამაისო არალეგალურ გაზეთის კითხვას.

არ გაუელია რამდენიმე წუთს, რომ გვერდს ოთახიდან ხმაურობა მოისმა.

ჩვენ ყურები ვიქიტეთ.

ოთ.ხიდან რამდენიმე კაცს რუსულად ლაპარაკი მკაფიოთ მოისმოდა.

ერთი ჩვენგანი გავიდა ამბავის გასაგებათ გარეთ, მაგრამ იმ წუთშივე უკანვე შემოირბინა გაფითრებულმა.

მან მოგვიტანა საზარელი ამბავი, რომ გვერდს ოთახში ჟანდარმები არიანო.

ამის გაგონებაზე ყველს ციემა ოფლმა დაგვასხა და პირში ლუკმა შეგვრჩა.

გაზეთის ფურცელნი იმ წუთშივე ჩექმის ყელში მოიქცა.

ვითომ გარეგნული სიმშვიდით ჭამას მიეყავით ხელი იმის მოლოდინში, რომ საცაა გაიღება კარები და შემოცვივიან ჟანდარმები ჩვენს გასაჩხრეკათ და დასატუსაღებლათ.

გაპარვა ყველას შეუძლებელათ მიგვჩნდა, რადგან გვერდის ოთახი სწორეთ გასავლელი გზის ხიხრით იყო.

გადიოდნენ წუთები, მაგრამ ჟანდარმები არ შემოდიოდნენ.

ჩქარა მათი ოთახიდანაც საინების და ჭიქა ბოთლების წკარუნი შემოისმა.

ამ გარემოებამ ცოტათ დაგვამშვიდა, მაგრამ მაინც მეტათ ცუდ გუნებაზე ვიყავით.

ბოლოს დავწმუნდით, რომ ჟანდარმების მისვლას არ ჰქონდა პირდაპირ მიზნათ ჩვენი დატუსაღება.

ვითომ სიმღერის შემოძახებაც ვცადეთ, მაგრამ ყველას ხმა ჩახლეჩილი გამოგვჩნდა.

ამ დროს უეცრათ კარები გაიღო და ოთახში შემოვიდა აყლაყუდა ჟანდარმი. მის დანახვაზე ყველას ფერი გვეცვალა და ზეზე წამოვიწიეთ. მაგრამ ჟანდარმა ბოდიში წაილუღლუღა და ისევ გაბრუნდა უკან.

ალბათ გარეთ გავიდა საჭიროებისათვის და კარები შეეცვალა.

მაგრამ ჩვენ კი ჩვენი დაგვემართა!

ამის შემდეგ უკიმურზე უკიმურათ წავყლაპეთ ვახშამი და საჩქაროთ დავიშალენით.

„ჟანდარმები, რომლებიც აღმოჩნდენ უბრალო ჯარის კაცები, მადიანთ განაგრძობდენ სმა-ჭამას და ჩვენი დარდი ალბათ არც კი ჰქონდა.

ამნაირათ უხეიროთ ჩატარდა ჩვენი პირველი მაისის პირველათ დღესასწაული!...

ხ. ---ია.

პირველი მაისის დღესასწაულისათვის

ლოზუნგები 1-ლი მაისისათვის

1. გაუმარჯოს 1-ლ მაისს—პროლეტარულ ბრძოლის და გამარჯვების დღესასწაულს.

2. ჩვენი სალამი მთელი მსოფლიოს დაჩაგრულ ხალხებს, რომელნიც აწარმოებენ რევოლიუციონურ ბრძოლას იმპერიალიზმთან.

3. სალამი ყველა ქვეყნის რევოლიუციონურ მუშებს, რომელნიც მართავენ 1 ლ მაისს დემონსტრაციას საბჭოთა რუსეთისათვის.

4. 1 ლი მაისის დღეს ძმური სალამი რევოლიუციის მებრძოლებს, რომელნიც იტანჯებიან ბურჟუაზიულ დემოკრატიის საკატორღო საპყრობილეებში.

5. სიკვდილი მუშათა კლასის წინააღმდეგ ბრძოლების მკვლელებს, სიკვდილი ლიბკნეხტის, როზა ლიუქსენბურგ ს, ურიცკის, ოლოდკისკის, შაუმიანის, ჯაფარიძის, ფიოლტოვის ჯალათებს.

6. ძარს იმპერიალიზმის არმია, ძარს მტაცებლური იმპერიალისტური ომები, გაუმარჯოს წითელ არმიას, სოციალიზმის არმიას, გაუმარჯოს მუშათა კლასის ომს მსოფლიო კაპიტალთან.

7. შრომის ქვეყნის მუშათა და გლეხთა არმიის მიმართ ყოველმხრივი დახმარება, განუწყვეტელი ზრუნვა და დაუღალავი ყურადღება.

8. საბჭოთა დელეგაციას გენუაზე ჩვენი ნაკაზი: ჩვენ გავიმარჯვეთ, ჩვენ ქვეყნის ბატონ-პატრონნი ვართ, ჩვენი მონოპოლიური შეურყეველია, ჩვენი ძალა უფლება მტკიცეა, საბჭოთა რესპუბლიკების საზღვრები ხელუხლებელია.

9. ბრძოლამ მემამულეებისა და კაპიტალისტების წინააღმდეგ გააერთიანა მუშები და გლეხები. ძმური შრომა საბჭოთა მიწა წყ ლზე დაურღვევლად გახდის მათ კავშირს.

10. განვამტკიცოთ მუშების და გლეხების კავშირი—საფუძკელი საბჭოთა ქვეყნის სიმძლავრისა.

11. საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირი—ბასრი იარაღია იმპერიალისტების თავდასხმის წინააღმდეგ, განვამტკიცოთ და გავაფართოვოთ ეს კავშირი მშრომელთა სრული გამარჯვებისათვის.

12. სიმშილთან საბრძოლველად მუშურ გლეხურ ქვეყნის ყველა ძალებით, ყველა საშუალებებით და მთელი სიმძლავრით.

13. ზეშა ქალებო—ჩვენი კავშირი დაუძლეველია.

14- მშრომელი ახალგაზრდობა—ჩვენი რეზერვია.

გაუმარჯოს წითელ ახალგაზრდობას.

15. სიბნელე, უვიცობა, ულწავლობა,—დაბრკოლებაა კომუნიზმის გზაზე. გადავლახოთ ეს დაბრკოლება და დავაჩქაროთ კომუნიზმის გამარჯვება.

16. გაუმარჯოს კომუნისტურ ინტერნაციონალს.

17. გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარულ რევოლიუციას.

საქართველოს კ. პ. ც. კ. აგიტაცია პროპაგანდის განყოფილება.

ზერა-კითხვის უცოდინაროგის ლიკვიდაცია

(პირველ მაისისათვის)

პირველ მაისის ერთ ერთ ლოზუნგთაგანი წერა კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციაა.

პირველი მაისისთვის სასურველია გაიხსნას წერა კითხვის უცოდინარობის რამდენიმე ახალი სალიკვიდაციო სკოლა და მოხდეს გამოცდები არსებულ რამდენიმე სკოლაში.

აგიტატორებისთვის შემუშავებულია შემდეგი თეზისები და ლოზუნგები:

1. პირველი მაისი არის მთელი ქვეყნის მუშების სოლიდარობის, პროლეტარიატის მეთაური ძალების დათვალიერების დღე.

2. ამ დღეს ჩვენ გავსინჯავთ ჩვენს ძალას კაპიტალთან შემდეგი ბრძოლისათვის.

3. ჩვენ გავათავეთ შეიარაღებული ბრძოლა. გავანადგურეთ კოლჩაკი, დენიკინი, ვრანგელი, მენშევიკები და ესერები, მაგრამ ჩვენ ეკონომიურ ფრონტზე უფრო ძნელი ბრძოლა ჯერ კიდევ წინ გვიძევს.

4. ამ ბრძოლისათვის საჭიროა მუშების და გლეხების მთელი სულიერი სიძლიერის გამოჩენა.

5. რომ გავიმარჯვოთ ბრძოლაში მარტო ვეკაცობა არ კმარა, საჭიროა ცოდნა და უმეცრების ლიკვიდაცია.

6. ღვინდელი დღის ლოზუნგია „ძარს წერა-კითხვის უცოდინარობა“.

6. როდესაც ჩვენ წერა-კითხვას შევისწავლით, ჩვენ შეგვეძლება შევიარაღდეთ ცოდნით, რაც საჭიროა ჩვენთვის კომუნისტურ აღმშენებლობით საქმეში.

7. სასოფლო მეურნეობის და მსხვილ წარმოების ტეხნიკის გასაუმჯობესებლად, რაც შეადგენს საფუძველს საბჭოთა ხელისუფლებისას, საჭიროა ცოდნა და კიდევ ცოდნა.

8. მაგრამ მარტო წერა-კითხვის შესწავლა არ კმარა, ეს პირველი საფეხურია უმეცრების ლიკვიდაციის, სასოფლო სამეურნეო, პოლიტიკურ და წარმოებითი დარგებში უცოდინაროების ლიკვიდაციისა.

9. ბრძოლაში სრულ გამარჯვებას მხოლოდ მაშინ ვპოებთ, როცა მტკიცეთ გვესმის, თუ რისთვის ვებრძკით და ვიცით ჩვენი მტერი.

ხხოლოდ პოლიტიკურად მომზადება ქმნის მუშას, გლეხს, წითელ არმიელს ნამდვილ შეგნებულ მებრძოლათ კაპიტალის უღლიდან მშრომელთა განთავისუფლებისათვის.

10. როდესაც ჩვენ საწარმოო ტეხნიკას კარგათ შევითვისებთ, მაშინ განვაახლებთ ჩვენ ფაბრიკებს და ქარხნებს და ამგვარათ გადავლახავთ საწარმოო კრიზისს.

11. მხოლოდ მაშინ, როცა სასოფლო სამეურნეო საქმეთა უკოდინარობის ლიკვიდაციას ვოკეხდენთ, ჩვენ გავიმარჯვებთ, ჩვენ ძალა უფლებით სიმშილის მეტარისაგან.

12. ძარს ყველა სახის უცოდინარობა—მხოლოდ ცოდნა მოგვანიჭებს საბოლოო გამარჯვებას.

13. გაუმარჯოს ცოდნას. ძარს უცოდინარობა!

ლოზუნგები:

1. გაუმარჯოს წერა კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციას ყველა დარგებში! 2. ძარს წერა-კითხვის უცოდინარობა! 3. წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია არის ბრძოლა კონტრ-რევოლიუციასთან! 4 საბჭოთა საქართველოში არ უნდა იყოს არც ერთი წერა კითხვის არ მცოდნე! 5. ნამდვილ პოლიტიკურ სიმწიფეს ხხოლოდ ცოდნით მივაღწევთ! 6. ცოდნა არის ძლევამოსილი ჩარიღდანი კომუნიზმისა!

წერა-კითხვის უცოდინარობის ხალიკვიდაციო კომისია პოლიტიკურ განათლების მთავარ მართველობასთან.

1922 წ. 1 მაისის დღესასწაულის მოგზაურობა ცენტრალური კომისიისაგან

(ცოლზა და ხახელმძღვანელოდ სამხედრო ნაწილეთისა და მუშათა ორგანიზაციებისათვის).

ხალხთა თავის მოყვა. ყველა სამხედრო ნაწილებისა და მუშათა ორგანიზაციებისა ხდება დიდუბის მოედანზე.

ჯარის პარადი და წითელი ფიცის ლა ამხანაგები უნდა იყოს აღთქმის გათავებისას მარჯვენა ტრიბუნაზე პარადის მიმღებლებთან ერთად.

სალამოს: კლუბებში, თეატრებში, კონცერტებზე, მიტინგებზე გამოდიან:

რუსთველის თეატრი ა) ელიავა, ბ) ერმოლაევი, ნაძალადევი ა) კიკნაძე, ბ) ხოხლოვი. ცენ. ნუმ. კლ. ა) ორახელაშვილი, ბ) სუტირინი. ტივოლი ა) გეგორკიანი, ბ) ბალშეკი. ავლაბარი ა) ხანოიანი, ბ) ასრიბეკოვი. „კარლ მარქსის“ ა) ლოლობერიძე, ბ) ველიჩკო. „ოქტომბრ. რევ“ ა) ვირაპი, ბ) ივენირი. სამოსწავლო საკადრო პოლკის ა) მახარაძე, ბ) ლისოვსკი. საინჟ. ბათალიონი 8. ა) კახიანი, ბ) სტილმახი. 9 მსროლელი პოლკი ა) ქ ვთარაძე, ბ) კორობჩკინი. ქართული წით. ლაშქარი ა) მ. ოკუჯავა, ბ) შაპოშნიკოვი. 1 ქართული პოლკის ა) ნ. ოკუჯავა, ბ) ჩიხლაძე. 107 პოლკის ა) გეგეჭკორი, ბ) აიროვ. არსენალი ა) ჯუღელი, ბ) სნეგირევი. მაიდანი ა) რასულზადე, ბ) რუბენი. სახალხო სახლი ა) ნუცუბიძე.

კინოებში: აპოლო ა) კალანდაძე, ბ) ინოზემცევი. პალასი ა) წიგნოვაძე, ბ) როკდენსტვენსკი. მინიონი ა) კვირიკაძე, ბ) პავერმანი. არფასტო ა) ოდილავაძე, ბ) არში რევ. სანხატგრო ა) რაჟდენ კალაძე, ბ) მურლანოვი.

ყველა ამხანაგები, რომლებიც გამოდიან სალამოს, გამოცხადდენ ადგილზე 7 საათისათვის ადგილობრივი დროით.

პოლიტსეკრეტარიატის მდივანი
ფელდმანი.

თბილისის კომიტეტის საგიტაციო-საპროპაგანდო განყ. გამგე
 მ. ესანი

ბრძანება

ძ. თბილისისა და მისი რაიონების გარნიზონისადმი

№ 117/ა

1922 წ. 27 აპოილი, ქ. თბილისი

§ 1.

ამა წლის 1 მაისის წითელი არმიის წითელი ფიცის მიღების და თავის განსათავისუფლებლად მებრძოლ მუშათა კლასის საერთაშორისო დღესასწაულის დღეს ინიშნება ჩემდამი რწმუნებული გარნიზონის მხედრების და მოსამსახურეების წითელი ფიცის მ ღება დიდუბის მოედანზე.

ცერემონიალის დასაწყისი 13 საათზე ოპერატიული დროით.

§ 2.

ამ ბრძანების § 1 შესასრულებლად პარადში მონაწილეობა მიიღოს ჩემდამი რწმუნებულ გარნიზონის ყველა ნაწილებმა და სახელდობრ:

. . . . . .

. . . . . და აგრეთვე შტაბებმა, სამმართველოებმა მათი ხელქვეითი დაწესებულებებთან ერთად.

პარადის სარდლობას გავწევ მე.

§ 3.

ყველა ნაწილები უნდა გამოცხადდენ სრული შემადგენლობით (როგორც კომშემადგენლობა, ადმინისტრატიური სამეურნეო პირები ისე წითელ არმიელები) თავისი საომარი და შეფობის წითელი დროშებით და ორკესტრებით დიდუბის მოედანზე 12 საათისათვის. პარადზე არ გამოვდეს მხოლოდ ერთი დღე ღამის მინიმალური რიცხვი გუშაგებისა, ავადმყოფები და დატუსაღებულები.

§ 4.

ნაწილები დაეწყოს ქალაქის კომენდანტის ჩვენებით კვადრატის სამი მხრით და გაუთანასწორდეს წინა ხაზით წითელი დროშების და მარჯვენა ფრთა იწყებოდეს მარჯვენა ტრიბუნიდან იმ წესით, როგორც ეს ნაჩვენებია ამ ბრძანების § 2 წინასწარ დანიშნულ ალაგებზე.

წითელი საომარი და შეფობის დროშები, სადაც ასეთები არიან, იჭერენ ნაწილის წინ ათი ნაბიჯის მანძილზე შუა ალაგიდან, დროშები.

ჩემდამი რწმუნებული გარნიზონის ყველა შტაბები, სამხედრო სამმართველოები და დაწესებულებები დაეწყოს კვადრატის იმ მხარის გასწვრივ, სადაც იქნება მოწყობილი ტრიბუნები, ქალაქის კომენდანტის ჩვენებით.

§ 5.

აგრეთვე ყველა მუშური, პარტიული, პროფესიონალური და სხვ. ორგანიზაციები მოდიან დიდუბის მოედანზე 12 საათისათვის თავისი წითელი დროშებით, გაირიღებით და სხვ. და ორკესტრებიდ დაეწყობიან ჩემს მიერ წინად ნაჩვენებ ალაგებზე.

§ 6.

დიდუბის მოედანზე მოსვლისას ჯარების მწყობრი ნაწილებს უფროსებმა არა მწყობრი ნაწილების—როტების კომანდირებმა, განყოფილებების საშტაბო უფროსებმა შეამოწმონ ყველა გამოვიდა პარადზე თუ არა და წერილობითი ფიქსაცია მოახდინოს არ გამოსულების მიზეზის აღნიშვნით.

§ 7.

სპეციალური ფლოტმა დაიწყოს ფრენა დიდუბის მოედნის თავზე.

§ 8.

ტანისამოსის ფორმა—სადარაჯო.

§ 9.

გუნდები იყოფა ასეულებათ, რომლებშიც ეწყობა თითო რვა წყებათ.

§ 10.

პარადზე ჯარი და უფროსი პირები გამოვიდეს ქვეითათ.

§ 11.

უფროსი პირების მიერ პარადის შემოვლის შემდეგ დაიწყება სამხედრო მოსანახურეთა წითელი ფიცის მიღების ცერემონიალი.

§ 12.

ჩემდამი რწმუნებულ გარნიზონის მიერ ფიცის მიღების შ ემდეგ გრძ ლდება 1 მაისის დღის დღესასწაული.

§ 13.

დღესასწაულის გათავების შემდეგ დაწყებული მარჯვენა ფრთიდან რიგის მიხედვით ჯარები და მუშათა ორგანიზაციები დაიძრებიან ცერემონიალური მარშით, განაგრძობენ მოძრაობას კოლონის განუწყვეტლათ ილისაბედის ქუჩით, მუშტაიდის შესახვევით და პლეხანოვის პროსპექტით კირკის ქუჩამდე, საიდანაც იშლებიან თავიანთი ბინების მიხედვით.

§ 14.

პარადზე წესრიგის თვალყურის სადევნებლად ქალაქის მილიციის უფროსმა გამოგზავნოს გაძლიერებული რაზმი ცხენოსანი და ქვეითი მილიციონერებისა გარნიზონის კომისიის განკარგულებაში.

§ 15.

დანარჩენნი ხელმძღვანელობა მოხდეს წითელი არმიის აღთქმის დადების—**წითელი ფიცის** და წითელი არმიის მიერ 1922 წ. 1 მაისის დღესასწაულის ცერემ ნიალთ, რომელიც დამტკიცებულია რესპუბლიკის რევოლიუციონურ საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის მიერ ამ წლის 25 მარტის თარიღით.

საფუძველი: ბრძანება კავკასიის ცალკე არმიის ნაწილებისადმი 1922 წ. 26 აპრილის თარიღით № 637.

დედანს ხელ აწერენ: გარნიზონის სამხედრო კომისარი—**პუგოვკინი.**

ქალ. თბილ. და მისი რაიონების კომენდანტი—**აბაშიძე.**

საქართველოს წითელი არმია

ბრძანება

ძ. ხ. ხ. რ. სამხედრო საზღვაო სახალხო კომისარიატის მიმართ.

№ 159.

23 აპრილი 1922 წ. ქალ. თბილისი.

ვაცხადებ რა ამასთანავე მუშურ გლეხურ წითელ ლაშქარში და წითელ ფლოტში შესასვლელ საზეიმო აღთქმის ფორმულას, მშრომელი ხალხი საქართველოისა, მუშურ-გლეხური მისი მთავრობა და მე დარწმუნებული ვართ, რომ აღთქმის დიდი სიტყვები სამარადისოთ აღიბეჭდება საქართველოს წითელი ლაშქრის ყოველ მეუფროსის, თანამშრომლის და წითელ არმიელის გონება—მეხსიერებაში და შეიქმნება თავმდები სულიერ სიმტკიცე სიძლიერისა გარდამწყვეტ ბრძოლაში კაპიტალიზმის მონობისაგან ჩაგრულთა და მშრომელთა საბოლოო გასანთავისუფლებლად.

ბრძანებ“ სამხედრო-საზღვაო სახალხო კომისარიატისადმი დაქვემდებარებულ დაწესებულებების, ნაწილების და ერთეულებს უფროსებმა ყველა წითელ არმიელთ და თანამშრომელთ წითელი ფიცი დაადებინონ მშრომელთა ინტერნაციონალურ სოლიდარობის სადემონსტრაციო დღეს, ა. წ. პირველ მაისს, დადგენილ ცერემონიალის საერთო წესთან შეთანხმებულათ.

სამხედრო-საზღვაო საქმეთა
სახალხო კომისრის მოადგილე: **კუზნეცოვი**

შტაბის უფროსი,
გენშტაბისა **გედევანიშვილი.**

მუშურ-გლეხურ წითელ არმიაში შესვლის საზეიმო აღთქმა.

1. მე, ღვიძლი შვილი მშრომელი ხალხისა, საბჭოთა რესპუბლიკის მოქალაქე, ვფებულობ ჩემს თავზე მეომრის სახელწოდებას მუშურ-გლეხურ არმიისას.

2. საქართველოს საბჭოთა რესპუბლიკის, საბჭოთა რესპუბლიკების ფედერაციის და მთელი მსოფლიო მშრომელი კლასების წინაშე, ვფიცავ ვიდებ ვატარო ეს სახელწოდება სიამაყით, კეთილ სინდისიერათ შევისწავლო საახედრო მოქმედების საქმე და როგორც საკუთარი არსება ისე დავიცვა სახალხო და სამხედრო ქონება გაფუჭებისაგან და განადგურებისაგან.

3. მე ვფიცავ ვიდებ მტკიცედ, შეურყეველად დავიცვა რევოლიუციონური დისციპლინა და ხმა შეუბრუნებელად შევასრულო კომანდირების ყველა ბრძანებები, რომელნიც არიან დანიშნულნი მუშურ-გლეხური მთავრობისაგან.

4. მე ვფიცავ ვიდებ, რათა თავი შევიკავო და ამხანაგებსაც შევაკავებინო, ყოველგვარ ცუდ საქციელისაგან, რომლებიც საბჭოების რესპუბლიკის მოქალაქის ღირსებას ამკირებს და ამასთანავე ჩემი ყოველგვარი მოქმედება დავაზრი გამჭვალო დიად მიზნით—მსოფლიო მშრომელი ხალხის განთავისუფლებით.

5. მე ვფიცავ ვიდებ, მუშურ-გლეხურ მთავრობის პირველი გამოძახილზე გამოვიდე მის დასაცავად, ყოველგვარ მტრების წინააღმდეგ და არ დავზოგო ჩემი სიცოცხლე საბჭოთა საქართველოს რესპუბლიკის, ყველა საბჭოების რესპუბლიკის ფედერაციის, ყველა ერების ძმობის და სოციალიზმის მედგარ და შეუპოვარ დამცველად.

6. და თუ განვეგ, ბოროტი აზრით, ხელი ავიღე ჩემს აღთქმაზე, მაშინ მე გავხდე ყველას საყვედლის და ზიზღის საგანი და სასტიკათ ვიქნე დასჯილი რევოლიუციონურ კანონის სამართლიან და მკაცრი ხელით.

გენუას კონფერენცია

უთანხმოება ანტანტაში

შეძვნილი მდგომარეობა.

ბერლინი. 28 აპრილი, (გერმანული რადიო). ლოიდ ჯორჯმა მიიწვია თათბირზე იმ ხახელმწიფოთა წარმომადგენელნი, რომელთაც ხელი მოაწერეს ვერსალის ხელშეკრულებას, რათა განეხილათ შექმნილი მდგომარეობა, პუანკარეს მიერ ბარ-დე ლიუკში წარმოთქმულ სიტყვასთან დაკავშირებით. გადაწყდა გამორკვეულ იქნეს საკითხი გენუას კონფერენციის საქმიანი მუშაობის შესახებ. ინგლისის დელეგაციას აუცილებლად მიაჩნია გამოირკვიოს, რა ნაბიჯი ხურს გადადგას პუანკარეს, რადგანაც ისინი შიშობენ, რომ მის მოქმედებას შეუძლია გამოიწვიოს ხერიოზული შედეგები. ამ თათბირზე გერმანია არ იქნება მიწვეული.

ლოიდ-ჯორჯის აზრი.

ნაუენი. 28 აპრილი, (გერმანული რადიო). გაზეთ „ეურნალ“ ის გენუის კორესპონდენტის ცნობით, ლოიდ ჯორჯს პუანკარეს მიერ შექმნილი მდგომარეობა საშიშრად მიაჩნია. ინგლისის პრემიერი დარწმუნებულია იმაში, რომ გერმანიასა და რუსეთს მხოლოდ მშვიდობიანი ხაიათის განზრახვები აქვთ და რომ ორივ ეს ხახელმწიფონი ხეპარატიულად მხოლოდ მაშინ დაიწყებენ მოქმედებას თუ ანტანტა მათ არ დაეხმარება გაჭირვეაში. ლოიდ ჯორჯი რჩევას იძლევა დაეხმარონ რუსეთსა და გერმანიას ფულით და საერთოდ ყველა იმით, რის საჭიროებასაც ორივ ეს ხახელმწიფონი განიცდიან და რითაც მათ შეუძლიათ ისარგებლონ.

იმავე გაზეთის ცნობით, როგორც სჩანს იტალია ეთანხმება ინგლისს და აგრეთვე ჩეხო სლოვაკიაც თანაუგრძნობს ინგლისის თვალსაზრისს, მიუხედავათ იმისა, რომ მცირე ანტანტა მხარს უჭერს საფრანგეთს.

რასაც დასთეს მასვე მოიმკი.

ლონდონი, 28 აპრილი, (ინგლისური რადიო) თემთა პალატის ზოგიერთი წევრები აცხადებენ, რომ ინგლისის საზოგადოებრივი აზრი ცხადათ შეიცვალა საფრანგეთის მიმართ, რომელსაც აშკარად ხურს ჩაშალოს კონფერენცია. ხაზოგადოებრივმა სიმპატიამ ზურგი შეაქცია საფრანგეთს.

ანტანტის პოლიტიკის შედეგები.

ბერლინი. 28 აპრილი, (გერმანული რადიო). გაზეთ „დეილ ნიუზის“ ცნობით ლოიდ ჯორჯმა განუცხადა ინგლისელ და ამერიკელ კორესპონდენტებს, რომ ევროპას დღეს თავს დასტრიალებენ ისეთი პრობლემები, იმდენათ ხერიოზულნი, რომ თვითეულ მათგანს შეუძლია გამოიწვიოს შეტაკება ევროპაში. ლოიდ-ჯორჯი აღნიშნავს, რომ ფაქტი რჩება ფაქტად: გერმანიის შეიარაღება მოულოდნელი იყო, მაგრამ იგი ამასთან აუცილებელიც იყო: დღეს დღეობით გამარჯვება გამარჯვებულ ხახელმწიფოთა მხარეზეა, მაგრამ თუ ჩვენი გამარჯვება, ალენბი ლოიდ-ჯორმა, გამოიხატება ჩაგვრასა და შურისძიების სისტემაში, მაშინ ასეთი რეჟიმი დიდხანს ვერ გასტანს.

„მე, უკვე ბალარა ადამიანს, განაცხადა ლოიდ ჯორჯმა, შეიძლება კიდევ შემიხვდეს შევხვედო ევროპას სისხლით შეღებილს. შეჩვენება და შურისძიება მაშინ მხოლოდ ჩვენ დაგვატყდება თავზე“.

რუსეთის პასუხი ლონდონის მემორანდუმზე

სანტა მარგარიტა 2 აპრილი (რუხეთის დელეგაციის პრესბიუროს რადიო. მოსკოვით.) ორშაბათს საღამოს, ექსპერტების კომისიას გადაეცა რუსეთის დელეგაციის პასუხი ლონდონის მემორანდუმის პირველი მუხლების შესახებ.

პასუხში ნათქვამია, რომ იმ პირობით თუ რუსეთს დაუყონებლივ აღმოუჩენება საკმარისი საფინანსო დახმარება და საბჭოთა მთავრობა იურიდიულათ იქნება ცნობილი, რუსეთის მთავრობა თანახმა იქნება გადაიხადოს ყოფილი იმპერატორის მთავრობის საფინანსო ვალდებულებანი, რომელიც დადებულ იყო 1914 წლის აგვისტომდე სხვა სახელმწიფოთა და მოქალაქეთა მიმართ.

რუსეთის პასუხი შემდეგ პუნქტებს შეიცავს: 1. დამტკიცებულია, რომ მოთხოვნილებათა წარმოდგენის უფლება ექნება იმათაც, რომელნიც იყვენ ვალდებულებათა კანონიერი მესაკუთრენი 1917 წლის მარტამდე.

შენიშვნა: ხენებული მუხლი არ შეეხება იმ საბელმწიფოთ, რომელთაც ვერ გადაუწყვეტიათ რუსეთთან ტერიტორიალური უთანხმოებანი,

2. რუსეთის მთავრობა მიიღებს ზომებს, რომ ადგილობრივმა ხელისუფლებამ იცნოს საფ ნანსო ვალდებულებანი აღებულნი სხვა სახელმწიფოთა და უცხო მოქალაქეთა მიმართ; მაგრამ ამასთან ერთად არა აქვთ ძალა იმ ვალდებულებათ, რომელნიც ადგილობრივ ხელისუფლებამ დასდო 1917 წლის 7 ნოემბრის შემდეგ და რომელნიც ამ ვალდებულების აღების დროს არ იმყოფებოდენ ცენტრალურ საბჭოთა ხელისუფლების ქვეშ. რუსეთის მთავრობა სცნობს ისეთ ვალდებულებათ, რომელნიც დადებულ

ყენენ საზოგადოებრივი კეთილდღეობისათვის და რომელნიც უზრუნველყოფილი იყვენ ყოფილ იმპერატორის მთავრობის მიერ.

3. რუსეთის მთავრობა მზად არის აღიაროს უცხოელებს მათი ყოფილი საკუთრება, სახელმწიფოს კუთვნილებათ გამოცხადებული და ჩამორთმეული, იმ შემთხვევაში, თუ იგი შესაძლებელი იქნება რუსეთში დღეს არსებული სოციალურ-ეკონომიური სისტემისა და კანონების მიხედვით. რუსეთის მთავრობა, პირველ ყოვლისა, პრეტენზიას მიანიჭებს მათ, მათი ქონების იჯარით გაცემისა ან საკონცესიოთ გადაცემის შემთხვევაში. ყოველგვარი სარგებლობის წესი განსაზღვრული იქნება თვითეულ ცალკე შემთხვევაში განსაზღვრული ადგილთა და პირობით. საბჭოთა მთავრობა მზად არის დაკმაყოფილოს ეუბნელ ყოფილ მესაკუთრეთა პრეტენზიები, რომელთაც იგი სამართლიანად იცნობს და რომელნიც არ იწვნიან ზემოხსენებულ პირობებს,—ძალთან ნებაყოფლობითი შეთანხმებით ან და კონფერენციაზე შემუშავებული წესის მიხედვით.

4. ვადა გასული პროცენტები, რომელნიც გადახდილი უნდა ყოფილიყვენ მორატორიუმის დამთავრებამდე და ვალების ამორტიზაციამდე, და აგრეთვე ყველა ვალდებულებანი, რომელიც გათვალისწინებულია 1, 2, 3 მუხ.-ში, ძალაში დარჩებიან.

5. თავის მხრივ სახელმწიფონი გამოსთქვამენ თანხმობას აღუდგინონ რუსეთს ყველა საზღვარ გარეთ არსებული საკუთრება, როგორც მაგ. ლითონი, მოძველი ქონება, გემები, და აგრეთვე აღასრულებს თავიანთ მოქალაქეთა საფინანსო ვალდებულებათ რუსეთის მიმართ.

შენიშვნა: სახელმწიფონი თავის თავზე ვალად იღებენ აღიარებინონ ყოველ გვარი დახმარება ხსენებულ მუხლების აღსრულების უზრუნველყოფაში და კერძოთ შესაძლებელს გახდიან საბანკო წიგნების გაცხადებას.

6. რუსეთის მთავრობის მიერ აღებულ საფინანსო ვალდებულებათა გადახდა დაიწყება ხსენებულ ხელშეკრულების ხელის მოწერიდან 30 წლის ვადის გავლის შემდეგ.

რუსეთის პროგლემა

მოკავშირეთა განზრახვა.

ნაუენი. 28 აპრილი. (გერმანული რადიო). რუსეთის საკითხის საერთო მდგომარეობა სერიოზულად მიაჩნიათ. იტალიის გარეშე საქმეთა მინისტრმა შანცერმა განაცხადა, რომ მოკავშირეთ არა აქვთ გაზრახვა წარუდგინონ რუსეთს ულტიმატუმი, მაგრამ ფიქრობენ ერთგვარი გავლენა მოახდინონ რუსეთის დელეგაციაზე, რათა შესაძლებელი გახდეს შეთანხმება. მოკავშირეებმა გადაწყვიტეს გაკეთონ ყველა დასკვნები საბჭოთა მთავრობის მოთხოვნილებიდან.

რუსეთთან ზავის ჩამოგდება აუცილებელია.

რომი. 28 აპრილი. (იტალიის რადიო). ლოიდ-ჯორჯმა თავისი მდგომარეობის ჭარით აცნობა გენუის გაზეთების თანამშრომლებს, რომ მას უადგილოდ მიაჩნია საფრანგეთის პრემიერის განცხადება, რომელიც მან გააკეთა ბარ დელიუეში, თავის უკანასკნელ სიტყვაში. ლოიდ-ჯორჯი კატეგორიულად უსვამს ხაზს რუსეთთან ზავის ჩამოგდების აუცილებლობას და მისი მოვალეობის ცნობას, როგორც არ უნდა იყოს იგი, რათა ევროპა დაცული იქნეს ახალ-ახალი უბედურებათაგან. დასასრულ ლოიდ-ჯორჯმა აღნიშნა, რომ მას მაინც სამწუხაროდ მიაჩნია, რომ „გერმანიისა და რუსეთის დელეგატები ამგვარად მოქმედებენ“.

ტუიილ-უბრალოდ სწუხენ.

ნაუენი. 28 აპრილი. (გერმანული რადიო) პარიზიდან მოსული ცნობების თანახმად საკონტრიბუციოკომისიამ დაამტკიცა, რომ რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულებას არ დაურღვევია ვერსალის ხელშეკრულება.

რუსეთის პასუხის გამო.

ხანგა მარგარეტა. 25 აპრ. რუსეთის დელეგაციის პრესბიუროს რადიო (მოსკოვით) ჩვენმა პასუხმა მოახდინა უდიდესი შთაბეჭდილება. ექსპერტებმა განაცხადეს, რომ დოკუმენტის სერიოზულობის გამო ისინი მოითხოვენ დროს მის განსახილველად. ექსპერტები იძლეოდენ შეკითხვებს.

ჩვენი ექსპერტების პასუხის შემდეგ სხდომა დაიხურა.

დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა იმ მუხლმა, რომელშიდაც აღნიშნული იყო, რომ ვალების ცნობა არ შეეხება იმ სახელმწიფოებს, რომელთაც არ მოუგვარებია ტერიტორიალური საკითხი რუსეთთან.

საფრანგეთის ჟურნალისტები ავრცელებენ ხმებს მოლაპარაკების სრულ განხეთქილების შესახებ. ინგლისურ წრეებიდან იტყობინებიან, რომ რუსეთის პასუხმა თუმცა შექმნა ძნიმე პირობები, მაგრამ გასახეთქილებაზე ლაპარაკი არ შეიძლება.

თვით ბურჟუაზიულ წრეებშიდაც ლაპარაკობენ: „ნუ თუ ლოიდ ჯორჯი ფიქრობს, რომ საბჭოთა დელეგაცია ჩამოვიდა განადგურებულ ქვეყნიდგან, მხოლოდ იმისათვის, რომ ხელი მოაწეროს მრავალ მილიარდების ვალდებულებებს, დაუბრუნოს კაპიტალისტებს ფაბრიკები და უკან წავიდეს ხელ ცალიერი რუსეთის აღსადგენად.

ნუ თუ განადგურებულ სახელმწიფოს მიერ ერთი მუჭა კაპიტალისტებისთვის ვალის გადახდაზე უარის თქმით ჩაიშლება ის საქმე, რის გულისთვისაც მოწვეულია ოცდა თოთხმეტი სახელმწიფოს დელეგატები?!!

დღეს დაისმა, რომელიც შუამავალია ლოიდ ჯორჯსა და საბჭოთა დელეგაციის შორის, აცნობა ჩიჩერინს, რომ ლოიდ-ჯორჯი სთხოვს რუსეთის პასუხს, მიღებულად და მოითხოვს საბოლოო პასუხს, თანახმაა თუ არა რუსეთი დაუბრუნოს უცხოელ მესაკუთრეებს თავიანთი წარმოებები ან იცნოს პრინციპი ანაზღაურების. წინადადებაში შემთხვევაში განხეთქილება აუცილებელია.

ვინ ცდილობს კონფერენციის ჩაშლას

ლოიდ-ჯორჯის წინადადება.

ბერლინი. 28 აპრილი, (გერმანული რადიო). ლოიდ-ჯორჯმა წინადადება მისცა პუანკარეს, ჩამოვიდეს გენუაში მთელ რიგ საკითხების საერთოდ გასარჩევად.

საფრანგეთის მთავრობის თათბირი.

ბორდო, 28 აპრილი. (ფრანგული რადიო). პარიზში პუანკარეს თავმჯდომარეობით გაიმართა მინისტრთა საბჭოს სხდომა, რომელზედაც გარჩეულ იქმნა ლოიდ-ჯორჯის წინადადება გენუაში თათბირის გამართვის შესახებ. ამ თათბირზე აუცილებლად უნდა გამოირკვეს, თუ რა ზომების მიღებას ფიქრობს საფრანგეთი გერმანიის წინააღმდეგ და რომ საბოლოოდ გამოამჟღავნდეს, თუ რამდენად ეწინააღმდეგება რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულება სხვა ხელშეკრულებებს. გაზ. „ჟურნალ დე დებას“ ცნობით, გენუაში განზრახული თათბირი არ შეცვლის საფრანგეთის თვალსაზრისს.

საფრანგეთის პასუხი.

ნაუენი. 23 აპრილი (გერმანული რადიო). პუანკარე თანახმაა მიიღოს ლოიდ ჯორჯის წინადადება, მაგრამ აცხადებს, რომ მას არ შეუძლიან გაემგზავროს პარიზიდან გენუაში 6 მაისზე უფრო ადრე, რადგანაც მხოლოდ ამ დღისთვის საფრანგეთში დაბრუნდება პრეზიდენტი მილიერანი.

კიდევ უმაღლესი საბჭო.

ბერლინი. 28 აპრილი (გერმანული რადიო) პუანკარე მოითხოვს, რომ გენუაში მიწვეულ იქნას უმაღლესი საბჭო, გადაწყდა, რომ გენუაში თათბირი გაიმართება 6 მაისს. დიდი ბრიტანეთი დეთანხმა პუანკარეს მონაწილეობა მაღლოს თათბირში მკრე ანტანტის წარმომადგენლებმა ინგლისისა და იტალიის დელეგატების იმედი აქვთ, რომ იგნი შეძლებენ იმ ძალადობის ზომების უარყოფას, რომელიც საფრანგეთს სურს მიიღოს გერმანიის წინააღმდეგ. ხსენებული 6 მაისის თათბირზე რუსეთი და გერმანია არ იქნებიან მიწვეულნი.

კომისიების მუშაობა

კომისია შრომის საკითხების შესახებ.

გენუა, 27 აპრილი (იტალიის რადიო), 26 აპრილს კოლრატის თავმჯდომარეობით გაიმართა პირველი სხდომა ეკონომიური კომისიის პირველი ქვეკომისიის. ირჩეოდა საბჭოს საკითხები. დადგენილ იქნა დაარსონ სპეციალური კომისია შრომის საკითხების შესახებ. ამ ახალი კომისიის პირველი სხდომა დანიშნულია 27 აპრილისათვის.

ხატრანსპორტო კომისია.

გენუა, 27 აპრილი (იტალიის რადიო) 26 აპრილს შესდგა სატრანსპორტო კომისიის უკანასკნელი სხდომა. განხილულ იქნა საორგანიზაციო კომისიის მოხსენება და კონკრეტი გადაწყვეტილებანი, მიღებული ქვეკომისიების მიერ რკინის გზების და წყლის ტრანსპორტის საკითხების შესახებ. ზოგიერთი შესწორების შემდეგ კომისიის გადაწყვეტილებათა საბოლოო რედაქცია დამტკიცებულ იქნა კონფერენციის პლენუმში შესატანად.

ეკონომიური კომისია.

გენუა, 27 აპრილი (იტალიის რადიო). პიკარის თავჯდომარეობით შესდგა მეორე ეკონომიური ქვეკომისიის სხდომა. მსჯელობდნენ რუსეთის დელეგაციის წინადადების შესახებ, რომელსაც ხარს უჭერდა ბელგიის დელეგაცია, და რომელიც წარმოადგენს პასუხს გერმანიის დელეგატების მიერ 25 აპრილს წაყენებულ წინადადებაზე უცხოელების და ბათი სასამართლოს დაცვის შესახებ.

საპირველმაისო ჰიმნი

ადიდეთ დიადი მაისი პირველი:
დღეს არის დღეობა მუშათა უბნებში,
ადიდეთ მაისი—დღე სისხლით წითელი,
მშრომელნი იბრძვიან დღეს შრომის უღლებში.

—

ძმანებო შემოკრებით მუშათა რიგებში,
მშობლებმა მოჰფინეს გზები ყვავილებით,
დღეს ჩვენ ვნიტაროთ განაჭედ იმედში,
ვიმღეროთ სიმღერა მომავლის ჰანგებით.

—

დღეო მოიკაზმეთ ალისფერ კაბებში,
გულზე დაგვიბნიეთ წითელი ვარდები,
ნზისკენ ვეშურებით, მივდივართ ავდრებში,—
ჩვენ ვერ გვაშინებს ეკლნარში ბარდები.

—

გამოდით, გამოდით შვილებო ქარხნების,
გამოდით ქარჩებში ბრძოლის სიმღერებით,
დღეს ხომ ჩვენი დღეა—მებრძოლთა აღგზნების,
ვიცინოთ, ვიხაროთ შრომის ნეტარებით.

—

ადიდეთ დიადი მაისი პირველი
დღეს არის დღეობა მუშათა უბნებში,
ადიდეთ მაისი—დღე სისხლით წითელი—
მშრომელნი იბრძვიან დღეს შრომის უღლებში.

ხანდრო ეული.

პირველი მაისი

შენ დაძახილით აფეთქე მთელი სამყარო,
შენი სახელი—სიმბოლოა აჯანყებისა
ცეცხლის გრძნობებით ეს ქვეყანა უნდა დაფარო
სხივი მოფინო მას დიადი გამარჯვებისა.

—

შენს წმინდა საქმეს შეეწირენ მილიონები,
აგორდა ტალღა, ამობოვრდა დაუდგარი,
„თავისუფლება!“ დაიძახა შავმა მორებმა,
დაიწყო ბრძოლა სასიკვდილო, ავი, მედგარი.

—

დიდების ნიშნად შენ ხარ ხსოვნა პატიოსანი,
წავლენ დღენი, გაღრმავდება შენი ხსენება,
შენთვის ვიმღერებ სიხარულის ქნარზე მგოსანი,
მარად ინათებს სხივოსანი შენი ჩვენება.

ევგენი ხიდოშვილი.

პირველი მაისი

მაშინ არა ვარ დამაშვრალნო ჩვენ საშიშარი,
თუ უთანხმოების ჩვენს რიგებში ხმები გაისმა!.
დღეს ჩვენ ყურეზე ძველს მსოფლიოს გაეკს ზანზარი,
დღეს შეგვიერთა სამუდამოთ პირველ მაისმა!

—

შრომისა შვილო, გულში ჭედვას რწმენა და ნდომა,
რომ ძლეთა ძლე ხარ, ბოროტების აღმომფხრობელი!
თუ რომ ჩვენ შორის დაიმკვიდრებს ერთობა, ძობა,
დღეს უსახლკარო შეიქნება ქვეყნის მფლობელი!

—

ჩვენ მისთვის ვიბრძვით, რომ დავამხოთ მტარვალთ მეფობა,
შევაშროთ სისხლი დედამიწას, ცრემლი ჩაგრულსა!
მსხვერპლს მისთვის ვითხოვთ, რომ წარვხოცოთ ქვეყნად მეტობა
ლუკმის ძებნაში არ ვპოვებდეთ ჩვენ აღსასრულსა!

—

ბნელ სარდაფებში ვინც დაგვიდგა კუბო, აკვანი,
მას კელავ ნაისის სიკეკლუცე ვერ გაახარებს!
ერთობაშია სიძლიერე ცამდე ამყვანი
არარად ცნობილს ყოველად შემძლეს ის შეადარებს!

—

კაცსა კაცურად ვის სიცოცხლე მოგწყურებია,
შემოგვიერთდით ჩვენთან არი: სიმართლე, ძალა!
შრომელ ხალხს, ძმებო, მოლალატე არ ყვარებია,
მას გაუმარჯოს ვინც სიცოცხლე ძმას ანაცვალა!

კაკო მიქელაძე.

1922 1 მაისი.

ძლევად პირველ მაისს

მსოფლიო არეს გადაიქროლებს
სამარადისო ნიავი შვების,
ცხოვრების ტალღებს აჩოჩქოლებს,
ააწკრიალებს ზარს განახლების.

—

ნზეს დაეტყობა უცხო ღიმილი
და დაიფრქვევა ოქროს მძივებად,
როდესაც ქვეყნად შრომისა შვილი
გარდაიქცევა შურის ძიებად.

—

ბიბინებს მდელო... ჰაერის სიო წყნარი..
შრიალებს ეშხით ტყე აქოჩრილი,
ყვავილთა შვებას არ აქვს საზღვარი,
როცა იმსხვრევა ზამთრის ბორკილი.

—

მათრობს ბუნება, ვარდთა სურნელი
და მახლობების მერცხლის თარეში;
დღეს მთელი ქვეყნის მუშა მშრომელი
აღდგება რისხვით ყველა მხარეში.

—

ააფრიალებს დროშას უძლეველს
და განახლების ჩამორეკს ზარებს,
გაპობს კლდეებს დღემდე ურყეველს
და ციხეების დაამხვრევს კარებს.

—

კურთხეულ იყო ბრძოლა დიადი,
საგანთიადო ამაყი სიო
გაშალეთ, ძმებო, დროშა დიადი
და გააწითლეთ მთელი მსოფლიო!!

გ—ძე.

ჩვენი მაისი

დეე, ცხოვრება აფორიაქდეს,
ზღვამაც აუშვას კორიანტელი,
ღიმი მოჰპაროს მფრინ ვ ბიჟ ლანდებს
და კოცნა გრძნობით უკანასკნელი.
აღვსილი შურით,
ფოლადის ნებით
ჩვენ წინ მივდივართ...
საუკუნეებს გადვუსვით ხაზი.
წითელ ფერიებს ვერ იგერიებს
დროს, სივრცის ფრდა...
ჩვენ ზევით ცაზე როდი გვნდა სალუფეველი.
დედამიწაზე გვსურს აღდგენა ედემ ს ბაღის...
მისთვის სჭიქა მეხი და მიწაზე ტყვიის მფრქვეველი.
და ამ დროს, დროს ნეტარს
დროს შეუცნობელს, მგმობელს კერპების,
ზეციდან ისე მოფრენილსა ნურავინ ელით.
იგი მოითხოვს ჩვენ გულის
კვლავ მტკიცით ცემას...
ჩვენ სულში უნდა დაფრინავდეს
ქარიშხლის ლანდი:
ციცხლის მძლე ფრთებით, აშლილი თმებით,
როგორც შეშლილი...
და ნდომა თბილი
ჩვენ კაჟის გულს არ აციებდეს.
დასისხლულ მკერდზე მსურს ვატარო
ციცხლის კოცონი,
ნორჩ და უსუსურს
დამრჩენია მხოლოდ ეს ბრძოლა,
ბრძოლა სასტიკი—გამარჯვებამდე.
ჰეი, მაისო!
შენ როდი ჰკვეხარ დღეს სხვა მაისებს!
შენი სიმშვენით დედამიწა, ადამიანი
და თვით პირუტყვი,—
სიამით გულ-მკერდს ხალისით ივსებს—
და ამბორს უძღვნის, ამბორს ცეცხლის
უცხო დაისებს...
დღეს მილიონი და მილიონი
დაიკრ ქს ხმები. შეერთდება მზით
დედა მიწა პირ დასერილი—
და ეს იქნება თქმა პირველი
მთლიანი მტკიცე..
მას ვერ გაუძლებს ქვეყანა ძველი.
დაჰპერავს ცეცხლის კორიანტელი,
გაირღვევა ცა, შავი ფარდა
უსაზღვრო სივრცის
და აღსრულდება თქმა პირველი
ცეცხლის რკალებში—
სათნო და მტკიცე.
პოეტის სულიც აიშლება
ცეცხლის ქაოსში..,
და მის სიღრმეში ჩაინთქმება
წრფელი გრძნობები.
ცეცხლის ჰაერით სუნთქავს
მისი გრძნობა და ტანი...
არის ამტანი ცეცხლის ტყვიების,
არ ეშინია ცის გაცივების—
და სიყვარული მზის ფერიების,
ვარდის, იების და ფიქრი მწვავე
შურის ძიების მთელ სამყაროზე,—
მას აიძულებს წინ გასწიოს
გრიგალთან ერთად, რომ გახდეს
ერთ დროს მსოფლიოს ღერთად...
სათნო ღერთად სიმართლის
და ბედნიერების.
ჩვენი მაისი... ჩვენი მაისი
უფრო კარგია სხვა მაისებთან;
ქვეყნის ნაწილი, დიდი ნაწილი
შესტრფის მას, ვით ცის მანანას.
ჩვენი მაისი უფრო ნაზია
და წარმტაცია...
დასეტყვილ სულთა მალამო და უსურვაზია.
ჰეი, მაისო! წითელ მაისო
მსურს იმაისო მრავალი წელი.
გაგვ ო მკერდი სიცოცხლით
და მ ვნიერებით...
და დედა-მიწას დასეტყვილს
თან ზურგ-დაფლეთილს,
აღირსო სიტყვა განახლების
ნაზი და ნელი.
და ასე წინ.. ჩვენ ასე გვინდა
ჩვენო მაისო!..
გადავაწითლოდ უნდა მთები,
მთელი მსოფლიო.
ჩვენ გვესმის ხმები სანუგეშო
და აღსამფრენი; არ დაიშუროთ
შრომის სისხლი, შრომის ოფლი
და მხვერპლი წმინდა
მილიონი და მილიონი.
ჩვენც ფიცი დავდეთ
ფიცი მტკიცე, ფიცი გულ წრფელი...
დეე, ცხოვრება აფორიაქდეს,
ზღვამაც აუშვას კორიანტელი,
ღიმი მოჰპაროს მფრინ ვ ბიჟ ლანდებს
და კოცნა გრძნობით უკანასკნელი!

იონა ვაკელი.

პირველი მაისი და მშრომელი ქალები

1 ლი მაისი არის მსოფლიო პროლეტარიატის დღესასწაული, დღე „ტვირთ მძიმეთა და მაშვრალთა“ განთავისუფლებისა. მას აქვს 33 წლის ისტორია. დღეს მთელი მსოფლიოს პროლეტარიატი დღესასწაულობს მას და ხით შიშის ზარს სცემს მათ დაუძინებელ მტერს, ბურჟუაკაპიტალისტებს.

1 ლ მაისს ჩვენ წინათ თვითმპყობელობის ხელშიც ედღესასწაულობდით. პასუხად კი ციხე, ციმბირები კატორგები, სახჩობელა და დახვრეტა იყო.

1 ლი მაისის საღღესასწაულოთ ჩვენ წინათ, ნესტიან, ბნელ სარდაფებში ვამზადებდით საპროტესტო ლოზუნგებიანი აღვილ პროკლამაციებს. ჩვენ სრული დარწმუნებული ვყოფილ ვთ იმაში, რომ ჩვენ ამის მიზეზით მსხვერპლი გავხდებოდით გაბოროტებული თვითმპყობელობის ჯაშუშებისა; ჩვენც მაინც წარვ ზეურბელად მივდიოდით სამსხვერპლოზე.

1-ლი მაისის დღესასწაულს ეწირებოდა მუშათა კლასის ბანაკიდან როგორც ნუშა მამაკაცი აგრეთვე მუშა ქალებიც. ქალები როგორც უფრო მეტად დაბჩავებულნი და დაჩაგრულნი, უფრო მეტ გაჭირვებას განიცდიდნენ, როგორც თვითმპყრობელობიდან, ისე ბურჟუა კაპიტალისტებისაგან და ამან უფრო მეტად აიძულა ისინი მხურვალე მონაწილეობა მიეღო ამ დიად დღესასწაულის ჩატარებაში.

1901 წ. 1 ლ მაისს, როდესაც საქართველოს მუშებმა პირველად ძლიერათ ჩაატარეს ეს დღე და აკრიალდა წითელ დროშა ერევნის მოედანზე, ჩვენ, ქალებიც გვერდში ვედექით ამხანაგ მუშა მამაკაცებს.

1904 წელს 1-ლ მაისს როდესაც გურიის გლეხობამ უფრო ფართო ხასიათი მისცა ამ ბრწყინვალე დღესასწაულს, გურიელმა ქალებმა იქ დიდი მონაწილეობა მიიღეს. და მით დამტკიცეს, რომ ისინი განუშორებელი ამხანაგებია მუშების და გლეხების ყოველთვის და ყოველგან. ამ დღეს გურიის გლეხობამ, რიცხვით 800 კაცმა, თავი მოიყარა ჩვენს ცნობილ ეარელ რევოლიუციონურ პატარა დაბა „ხიდისთავზე“—ბახვეოლ ბის გუგუნით და საპროტესტო სტვენით გაეშურნ ქ. ჩახატურმი, სადაც ისინი უნდა შეერთებოდნენ დაშორებული სოფლების გლეხებს. ამ დიდებულ სანახაობას აკისკროვნებდა მოწვეული რიგებში მდგომი ქალები, ოთლებთა შორის ერთ მათგანს ხელში ეჭირა წითელი დროშა, რომელზედაც იყო მიბაგრეული ჩვენი უკვდავი ძალწვლებლის კარლ მარქსის სუოთი.

თვალ წარმტაცნი იყო ამ პროცესში გურული ქალების უშიშარი და ხელუხლებელი გლეხური გამოსვლა, ამ დიდებულ დღესასწაულში, რომელსაც ეთაოლის კავიანი შეეკრა ნუა მამა კაცესა და ეუშა დედა კაცებს შორის. ეს მიტინგი დასკვნილი იქნა ხიკოლოზის ჯალათ ჯამეშვილისაგან, სადაც ხეგათაშორის ოკლეა ძველი რევოლიუციონერი ალ. ესე კალაბაძე, ოთხლიც მუდამ დაჭვ წყაროი იქნება გურიის გლეხობა გულში.

თვითმპყრობელობის ტახტის დანგრევის შემდეგ 1920 წ. 1 ლი მაისის ღღესასწაულის დროს, მეხმევიკების ხელში უკანასკნელად ერთხელ კიდეე გასვლადეთ ბურჟუაზიისაგან, იყვავე ბათოხები, ცემა ტყეპა, დაცინვა და დამცირება.

ამ ღღეს დაჭერილთა შორის იყო 10 ქალი. 1921 წლის პირველი მაისი მუშურ-გლეხურ სახელმწიფოს საქართველოში პირველათ ჩატარდა უსიხლოდ. მაშინ უფრო მეტად იგრძნო ამ ღღესასწაულის სიდიადე, როგორც ამიერ-კავკასიის მუშებმა და გლეხებმა აგრეთვე მათმა პატარა ბავ ეშვმა, რომელთაც მათს ახალი მთავრობა უმაპინძლდებოდა, როგორც ავტომობილებით სეირნობით, ისე ტკბილეულობით, ხილეულობით „თეატრებით“ და „კინოებით“.

1-ლ მაისს ვდღესასწაულობთ ღღეს 1922 წელს და ჩვენი რევოლიუციონერი მეუხარე ხმით პროტესტს უცხადებთ ბურჟუაზიული სახელმწიფოებია ჯალათებს, ოთლებმაც უტიფრად გაძოსტაცეს ხელიდან ძალოფლიო პოლიტიკურიატს მათთვის თვალდებული აბახანგები: როზა ლიუქსენბურგი, ლიბკნეხტი, შაუმიანი, ფიალეტოვი, ჯაფარიძე და სხვები.

აბახანგებო ეუშა და გლეხის ქალებო! ღღეს, 1-ლ მაისს გამოიჩნეთ თქვენი რევოლიუციონური შეგნება, ზემოკრძით მესამე ინტერნაციონალის დროშის ქვეშ და მედგრათ შესძახეთ თქვენ ბტრის თავზარ დამცემი მუქარა ხმით, შურის ძიებით აღვსილი „ძირს“:

ჩვენი სალამი ამ რევოლიუციონურ მებრძოლთ, რომლებიც იტალიებიან „ბურჟუაზიულ დემოკრატიის“ ციხეში.

გაუმარჯოს სიმშილთან მებრძოლ პროლეტარიატს!

გაუმარჯოს უსწავლელობასთან ბრძოლას!

გაუმარჯოს მუშა, მშრომელ ქალთა სოლიდარობას!

გაუმარჯოს კომუნისტურ ინტერნაციონალს!

გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარიატის რევოლიუციას!

ლოლა.

ქრონიკა

თეატრები 30 აპრილს.

სახელმწიფო ოპერა „გრაფ ლიუქსენბურგი“. რუსთაველის თეატრი—მუსიკალური წარმოდგენა.

პატარა თეატრი—მსახიობ მ. ნ. ლაგმაროვის სალამო ბენეფისი „მომ ხიბლავი მეტდოლეული“.

რეგ სამხ. თეატრი—„ულამაზესი ვასილისა“.

სახალხო სახლი—„იმპერატორის ვ ვ“.

საკამერო თეატრი—კონცერტი.

მ. ც. კ. ახ ლი თეატრი—კინო.

ქარო. წითელ ლაშქრის ცენტ. კლუბი—სონხური წარმოდგენა.

თეატრი ბოგემა—იუმორისტული პროგრამა.

პროფკავშირთა საბჭოს კლუბი—კონცერტი.

კარლ მარქსის თეატრი—საღამო კონცერტი.

კონსერვატორია—კონცერტი.

ცირკი—მლავალფეროვანი პროგრამა.

კინო-თეატრებში.

ორფასტო—„ლეოპარდის ქურქი“.

სარკ ს—„ეთა მეკობრობაში შაამის ზღვაა“.

კინო „არსი“ „სიყვარული ძლიერია“.

თეატრები 1 მაისს.

მთელი ქვეყნის მუშათა პირველ მაისი ღღესასწაულის გამო ყველა თეატრებში, კლუბებში და დარბა-

ზებში და კინო თეატრებში შესდგება საზეიმო წარმოდგენები, კონცერტები, მიტინგები და რევოლიუციონური სურათები მუშებს და წითელ ლაშქრელებისათვის. დასაწყისი საღამოს 6 საათზე.

თეატრებში 2 მაისს.

სახელმწიფო ოპერა—„ტრავიატა" რუსთაველის თეატრი—„სილვა" პირველად სოხუმურ ენაზე. პატარა თეატრი—თათრული წარმოდგენა. სარეგ. სამხ. თეატრი—საღამო. სახალხო სახლი—ქართული წარმოდგენა.

მუშათა ცენტრ. კლუბი კონცერტი. მ. ც. კ. ახალი თეატრი. კინო საკამერო თეატრი—სომხური თეატრი. ქართ. წითელ ლაშ. ც. კ. ქართული წარმოდგენა. თეატრი ბოგემა—იუმორისტული პროგრამა, პროფკავშირთა კლუბი—საღამო.

კონსერვატორია—ჩლადკოვის კონცერტი. ცირკი—მრავალ-ფეროვანი პროგრამა.

კინო თეატრებში

არფასტო—ლეოპარდის ქურქი. სარკის ახალი პროგრამა. კინო არსი „სიყვარულია ძლიერია".

პირველი მაისი

(ნაწყვეტი)

1.

დღეს პირველი მაისია.

დღეს ზეიმობენ, ხარობენ, ათვალიერებენ ჩრაზმულ თავიანთ მწკრივებს მარტო და მხოლოდ შრომის შვილები.

ამწვანებულ ველებს, სურნელოვან მდელოებს პირზე ღიმილით, გაშლილი ხელებით ჩვენ, მხოლოდ ჩვენ ვეგებებით. გაზაფხულის მაცოცხლებელი, დაპირალილი ნაზი სიო ჩვენს საამებლათ არის ამოჭრილი.

ჩვენთვის იკაზმება ბუნება...

აღმავალებულ ხეხილების ყლორტებში გამომჟღავნილი ნაყოფი ჩვენთვის იზრდება, ჩვენ უნდა მოვამწიფოთ, ჩვენ უნდა ვიგემოთ იგი...

2.

ფოლადის ნიჩით, რკინის ხელებით ტკივილების შემყრელი ყოველივე ძველი დავამსხვრიეთ.

ცეცი, სუ ხინი, სიცოცხლის ამომწურავი ძაფი ზამთარი განვლეთ.

ცხოველი მზის სხივებით გამთბარ ახალი ქვეყნის კარებს... **ჯერ** მარტოდ და ხმოლოდ **კარებს** მივღწიეთ.

ჩვენ ძლევა-მოსილი შევიჭენთ.

ჩვენ გავბატონდით.

3.

მტრებს მოტანილი, გააფთრებული ეერიშები ამაო გამოდგა.

განწირულმა სულებმა ვერ აღაღგინეს დაკარგული დიდება.

ძველი ქვეყნის შვილების იმედი ღარ არსებობს ეგი ნამოლოოთ შედგა ჩვენი მტკიცე ნების კედლებთან.

ჩვენ ყველაფერს დავეუფლეთ.

4

ჩვენ არა ვართ მაძღარი; გვცივა; გვწყურია კიდეც, მაგრამ ეს ჩვენ არ გვარომევს სიმშვიდეს, არ გვაქარწყლებს მიღწეულის სიდიადეს.

ჩვენ ვიცით, რომ შევიმოსეთ უფლებით, მაგრამ სოციალური მდგომარეობით ეკიდე დავრჩით..

ბრძოლის სინამდვილე, რომელიც ჯერ კიდევ გრძელდება, არ არის დასრულებული, მისი განმანადგურებელი ცეცხლი ერთი ადგილიდან მეორეზე გადადის...

..ჩვენ, ჩვენ ვიცით, რომ სანამ დაწყებული ბრძოლა არ დამთავრებულა, ჩვენი მდგომარეობა ძირითადათ არ შეიცვლება.

5.

ჩვენ მსოფლიო ძმების გამოხმაურების მოლოდინში ვართ.

ჩვენ ამ მაქლე გამოხმაურებას ურყეევი იმედით ველით.

პირველი მაისი 1922 წელში, ეს მსოფლიო ძმების გაერთიანებულ ფრონტით ახმაურების დღეა.

ხ. თალაკვაძე.

საზეიმო-სამეურნეო ფრონტზე

სასურსათო გადასახადის კომპანიის მსვლელობა

შორაპნის მაზრაში.

სასურსათო გადასახადის აკრეფას რესპუბლიკაში არსად არ ეღობება წინ ისეთი დაბრკოლება, როგორც ამას ადგილი აქვს შორაპნის მაზრაში. შარშანდელი მოუსავლობის გამო მცხოვრებლები დარჩენსურსათის ერთი თუ ორი ოვის მარაგით და ეხლა თამამად შეიძლება ითქვას, რომ მცხოვრებლების 80-90 პროცენტს არ გააჩნია სიმინდის არავითარი მარაგი საბაზრო დღის ყვირილაში შეხვდებით არა ერთ ჩამოსულ 9 10 ვერსის სიშორიდან, მხოლოდ იმისთვის, რომ იყიდონ 5 7 გირვანქა სიმინდი **ან** ფქვილი.

სამაზრო სასურსათო კომისარიატის შენობასთან ყოველ დღე დაინახავთ ათასობით სოფლელებს, რომელნიც მოსული არიან დამშეულთა ფორდიდან დახმარების მისაღებად. შარშან შორაპნის მაზრაში ღვინის მოსავალი კარგი იყო, რაც რამოდენიმედ აადვილებს მცხოვრებლების მდგომარეობას, თუმცა ამ მხრითაც უკანასკნელ დროს რკინის გზის ტარიფის გადიდების გამო შეიქმნა მძიმე მდგომარეობა, რომელმაც გამოიწვია ღვინის ფასის დავარდნა და მისი მნიშვნელობის დაკარგვა, როგორც საქონლის გაცვლა გამოცვლის ეკვივალენტისა.

ასეთ პირობებში, სასურსათო გადასახადის აკრეფის საქმე, რა თქმა უნდა, შეფერხდებოდა, და სასურსათო კომპანიის საბოლოო შედეგები უნდა მომხდარიყო არასასურველი. ამასთან ერთად აღსანიშნავია, რომ სასურსათო გადასახადის კამპანია დაიწყო გვიან, და გადასახადის ფორმა—სასურსათო გადასახადი არის ახალი და უცნობი მცხოვრებთათვის. თუმცა სამაზრო სამეული ყოველ თემიდან ღებულობდა შუამდგომლობას გადასახადისაგან სავსებით განთავისუფლების ან უკიდურეს შემთხვევაში ამ კამპანიის ახალ მოსავლამდე გადადების შესახებ, მაგრამ გამოირკვა, რომ გადასახადი, ღვინოზე მაინც, უეჭველად სავსებით იქნება აკრეფილი, რისთვისაც გამზადებულია ყვირილაში ყოფილი ანანოვის სარდაფი. შარშანდელი მოუსავლობით შეშინებული მცხოვრებლები სამაგალითო მუყაითობით შეუდგენ წელს თესვის მუშაობას; ამასთანავე მიწამოქმედების კომისარიატი დაპირდა მათ საოესი მასალის, გოგირდისა და შაბიამანის მიწოდებას

თუ მცხოვრებლებს ეს დახმარება თავის დროზე აღმოეჩინა, მომავალი მოსავალი შეიძლება ჩაითვლოს უზრუნველყოფილად და ამით მომავალი სასურსათო გადასახადიც მიმდინარე წელს.

ზუგდიდის მაზრაში.

27 მარტისათვის შეკრებილ ცნობებით სასურსათო გადასახადის საქმე ზუგდიდის მაზრაში შემდეგ მდგომარეობაშია.

სასურსათო გადასახადის შემოსატანად დანიშნული 2 კვირის ვადა კარგა ხანია გავიდა, მაგრამ ჯერჯერობით შემოტანა არ დასრულებულა, მაზრაში უნდა შემოსულიყო გადასახადის სახით: სიმინდი 115,490 ფუთი, ღვინო—141 ვედრო, თხილი—1427 ფუთი და მატყლი 56 ფუთი. გადასახადის შესრულება ყველზე 1606 ფ. და ხორცზე 4386 ფ გადადებულია განუსაზღვრელ დროისთვის. ჯერჯერობით შემოტანილია მხოლოდ 155 ფუთი სიმინდი. გადასახადის არ შემოტანა აიხსნება მცხოვრებლების უარყოფითი განწყობილებით სასურსათო გადასახადისადმი, რასაც ისინი ასაბუთებენ სიმინდის უქონლობით და მოსალოდნელ შიმშილობით. მცხოვრებლები კოლლექტიურად ითხოვენ სასურსათო გადასახადისაგან განთავისუფლებას. ამის გამო სასურსათო კომისარიატის განკარგულების თანხმად სამაზრო სასურსათო გადასახის სამეულმა დაგზავნა ადგილებზე საუკეთესო მუშაკნი ადგილობრივი სამეულების მოსაწყობად, რათა დეტალურად გამორკვეულ იქნას მეურნეობის სხვა და სხვა დარგები და სათანადო შეღავათი მიანიჭონ იმ გადაწყვეტილთ, რომელთაც ცოტა ან სულ არ გააჩნიათ. სამეულების მუშაობა უკვე დაიწყო. ადგილობრივი სამეულების მიერ მცხოვრებლებზე მიწერილი სასურსათო გადასახადი შემცირებულია 50 პროცენტზე მეტით და შეუდგენ აკრეფას, რის შედეგები მალე გამოირკვევა.

პარტიული ცხოვრება

მარტვილის რაიონი. (სენაკის მაზრა). ძლიერ შეფერხებული იყო პარტორგანიზაციების მუშაობა ა | წ იანვრის და თებერვლის თვეებში ხელმძღვანელობის უყოლობის გამო, ვინაიდან მოწინავე ამხანაგები მოწყვეტილი იყვნენ რაიონებს ყრილობებთან დაკავშირებით. 7 მარტიდან კი ორგანიზაციებს დაეტყო გამოცოცხლება, როდესაც ყრილობებიდან დაბრუნებული ამხანაგები გაათკეცებულათ შეუდგნენ მუშაობას და სულ მოკლე დროში ორგანიზაცია მარტვილის რაიონისა დადგა თავის დონეზე. 7 მარტიდან 13 აპრილამდე რაიონ-პარტკომის მდივნის მიერ ორჯერ იქნა შემოვლილი თემები, სადაც პარტ ორგანიზაციებთან ერთად პარალელურათ მოეწყო სათემო საბჭოების კრებები და იქნა გაშუქებული მიმდინარე მომენტი, მიწის საკითხი და სხვა საჭირო საკითხები. აგრეთვე იქნა მოწვეული რაიპარტკომის ძიერ ჩიკების და თემკომის მდივნების და აღმასკომის თავჯდომარეების თათბირი ორჯერ, ფრიად საყურადღებო საკითხების გადასაჭრელათ, აგრეთვე რაიპარტკომის მიერ იქნა გადაგზავნილი ინსტრუქტორები ნაზე. 7 მარტიდან 13 აპრილამდე

იაჩეკებში ამ მოკლე დროს ორჯერ, ორგანიზაციული მუშაობისათვის. საჭიროა აღინიშნოს ის ნაკლი, რომელსაც განიცდის ორგანიზაცია გაზეთების უქონლობის გამო, ვინაიდან 1 აპრილიდან მას უფასოო გაზეთი არ ეძლევა, თუმცა მიდგმულია ზომები, რომ თითეულმა იაჩეკამ გამოიწეროს გაზეთები მაგრამ ეს მცირე რიცხვნი წევრიან იაჩეკისათვის აუტანელია საჭიროა ამ მხრივაც უზრუნველიყოთ ორგანიზაცია, რომ ის იყოს მძლავრი თავის განვითარებით.

ი. მონიავა.

პროვინციაში

დავეხმაროთ რაჭას

საღამო ჟამი იყო, როდესაც სამასი ფუთი ხორბლით შეეფდი რაჭაში, მაგრამ ეს ეს ეს